ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

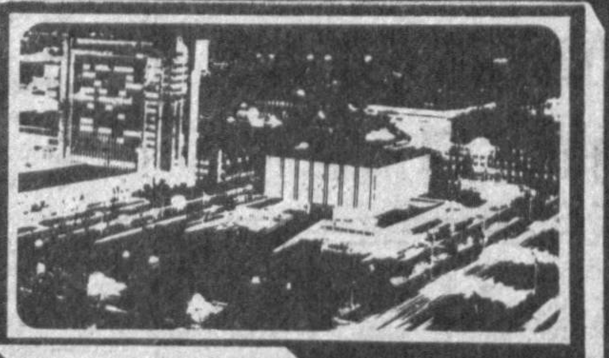

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№133 (8.562) 1994 йил 9 ноябрь, чоршанба Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

"ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ" ДАВЛАТ-АКЦИОНЕРЛИК КОМПАНИЯСИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Халқ хўжалиги ва аҳолининг темир йўл транспортида юк ва йўловчиларни ташиш эҳтиёжларини тўла қондириш ҳамда темир йўлнинг барқарор ва хавф-хатарсиз ишлашини таъминлаш мақсадида:

1. Темир йўл транспорти тизимининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган темир йўл корхоналари ва темир йўл бўлимлари, саноат, қурилиш, савдо ва таъминот корхоналари, халқ таълими, соғлиқни сақлаш, маданият ва спорт, лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари, бошқа ташкилотлари, корхоналари ва муассасалари негизида "Ўзбекистон темир йўллари" давлат-акционерлик компанияси ташкил этилсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, "Ўзбекистон темир йўллари" давлат-акционерлик компанияси Ўзбекистон Республикаси давлат темир йўл транспорти бошқармасининг темирйўл транспортида юк ташиш жараёнларига раҳбарлик қиладиган ва хўжалик ишларини амалга оширадиган ваколатли органидир.

3. "Ўзбекистон темир йўллари" давлат-акционерлик компаниясининг қуйидаги асосий вазифалари ва фаолият йўналишлари белгилаб қўйилсин:

темир йўл транспортида юк ва йўловчиларни ташиш соҳасида бозор талабларини тадқиқ этиш, уни ривожлантириш истиқболини белгилаш ва Ўзбекистон Республикаси иқтисодиётини таркибий қайта қуришни ҳисобга олган ҳолда жойлаштириш;

темир йўл транспорти хизматидан фойдаланадиган корхоналарга таклиф этиладиган кўп йўналишдаги хизмат соҳасини вужудга келтириш асосида транспорт хизмати бозорида темир йўл транспортининг рақобатга бардошлилигини таъминлаш;

темир йўл тармоқлари иши барқарорлигини, поездларни ўтказиш қобилиятини оширишга доир чора-тадбирлар мажмуини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

Темир йўл транспортида илмий-техникавий ва сармоя сарфлаш сиёсатини ўтказишни, янги техника ва технологияларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишни, темир йўл транспортини ҳар томонлама ривожлантиришни ташкил этиш;

сарф-харажатларни камайтириш ва мижозларга хизмат кўрсатиш сифатини яхшилашни назарда тутиб, юк, йўловчилар, почта ва багаж ташиш соҳасидаги тариф сиёсатини белгиланган тартибда амалга ошириш.

4. Белгилаб қўйилсинки, "Ўзбекистон темир йўллари" давлат-акционерлик компаниясининг ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарорлари вазирликлар, идоралар, корпорациялар, концернлар, уюшмалар, ташкилотлар, давлат ҳокимияти маҳаллий идоралари томонидан бажарилиши мажбурийдир.

5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ўн кун муддатда "Ўзбекистон темир йўллари" давлат-акционерлик компаниясининг фаолиятини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилсин, унинг таркибини ва низомини тасдиқласин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 7 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

МИЛЛИЙ ВАЛЮТАНИНГ ИЧКИ ЭРКИН МУОМАЛАДА БЎЛИШИ УЧУН РЕСУРСЛАРНИ КЎПАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Валюта бозорини шакллантириш учун ресурс имкониятларини кенгайтириш ва миллий валюта — сўмнинг ички эркин муомалада бўлишини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Белгилаб қўйилсинки, шу йилнинг 15 ноябридан бошлаб мулкчилик шаклларидан қатъи назар корхоналар ва ташкилотлар томонидан сотилиши мажбурий бўлган чет эл валютасидаги тушумнинг 30 фоизи тўлиқ ҳажмда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ихтиёрида қолади.

2. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкига қайд этиб ўтилган маблағларни ҳамда қўшимча валюта маблағларини Ўзбекистон Республикаси Валюта биржасида савдолар ўтказишга ва шунинг асосида сўмнинг ЭМВга айлантирилишини таъминлаш учун Марказий банкнинг тегишли патентларига эга бўлган юридик ва жисмоний шахсларга сўмларни эркин муомаладаги валютага белгиланган тартибда алмаштириб беришга йўналтириш тавсия қилинсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки, вакил қилинган тижорат банклари биржа савдоларига қўйиладиган эркин муомаладаги валюта миқдорларини кўпайтириш чора-тадбирларини кўрсинлар.

4. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, вакил қилинган тижорат банклари фуқароларнинг сўмларни ЭМВга узлуксиз алмаштириши учун ихтисослаштирилган алмаштириш пунктларининг валюта билан зарур миқдорларда таъминланиши устидан назоратни кучайтирсинлар.

5. Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 11 апрелдаги қарори 9-бандининг Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари томонидан валюта маблағлари сотиб олинишига доир қисми ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

6. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазирнинг ўринбосари Б. С. Ҳамидов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 8 ноябрь.

"Паризод" тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланаётган кўйлаклар алоҳида эътиборга моликдир. Уларнинг замонавий усулда тикилаётганлиги маҳсулотнинг харидоргирлигини оширмоқда. Корхонада сифат учун кураш ҳар бир ишчи-хизматчининг бугунги кунда виждоний бурчига айланган.

СУРАТДА: илғор тикувчи, сифат аълочиси Диля Ҳусниддинова.

Козим Ўлмасов олган сурат.

Илмий-амалий анжуман

Куни кеча Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси тилшунослик институтининг мажлислар залида Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ҳайъати, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги атамашунослик қўмитаси ҳамда тилшунослик институти томонидан ташкил этилган "Давлат тили ҳақида"ги Қонуннинг бажарилиши ва ўзбек атамашунослиги масалаларига бағишланган илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Анжуманни Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси вице-президенти Иброҳим Искандаров кириш сўзи билан очди. Сўнг Ўзбекистон халқ ёзувчиси Одил Ёқубов давлат тилини ҳаётга тўла татбиқ этиш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида сўзлаб, бу соҳадаги айрим камчиликларга ҳам тўхталиб ўтди. Конференцияда шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, тилшунослик институтининг директори Азим Ҳожиев терминлар яратишнинг илмий асослари, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Турсун Азларов ўзбек тилида математик атамалар шаклланишининг баъзи масалалари тўғрисида, русча-байналмилал ўзлашмаларнинг ўзбекча муқобилларини танлаш принциплари ҳақида атамашунослик қўмитаси раисининг ўринбосари, филология фанлари номзоди Х. Бектемиров, ҳуқуққа оид атамалар ва улардаги ҳар хилликларни бартараф этиш ҳақида ҳуқуқшунослик фанлари доктори, профессор Ғ. Аҳмедов, Давлат тилида иш юритишнинг ягона тизимини яратиш тўғрисидаги тилшунослик институтининг катта илмий ходими Н. Маҳкамовлар атрофлича маъруза қилишди.

Анжуман давомида тиббиёт, кимё, геология шўъбалари яхши фаолият кўрсатаётгани, жумладан ўз соҳаларига оид турли-туман луғатлар чиқаришаётгани таъкидланди. Бундан ташқари мустақил Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамияти сари юзланаётганини ҳисобга олган ҳолда инглизча-ўзбекча луғатларни кўпайтириш лозимлиги тўғрисида таклифлар билдирилди.

Дамир ИСЛОМОВ.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

• Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Фармони билан Самарқанд давлат университетининг тегишли факультети негизида Самарқанд давлат чет тиллар институти ташкил этилди.

• Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сайловини ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлисида Олий Мажлис депутатини сайлаш бўйича ҳужжатлар намунавий нусхалари маъқулланди, қатор бошқа масалалар кўриб чиқилди.

• Кеча Тошкентда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ташкил этган "Ўзбекистоннинг ҳукуматга тааллуқли бўлмаган миллий ва халқаро ташкилотлари: шериклик ўрнатиш" мавзусида амалий семинар иш бошлади. Унда Марказий Осиё қатор мамлакатлари, шунингдек, АҚШ, Германия, Буюк Британия, Япониянинг ҳукуматга тааллуқли бўлмаган қатор ташкилотлари раҳбарлари, Тошкентдаги элчихоналар ходимлари иштирок этмоқдалар.

• Кеча Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси Германиядаги спорт иншоотларини қуриш билан шуғулланадиган етакчи компаниялардан бири — "Штрабарг" фирмаси билан ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битимни имзолади.

• Тошкентда энергетикани ривожлантириш масалаларига бағишланган халқаро семинар иш бошлади.

• Чортоқда катта янги бозор мажмуи фойдаланишга топширилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

• Якшанба куни бўлиб ўтган сайловларда Тожикистон Олий Кенгашининг раиси Имомали Раҳмонов мамлакатнинг биринчи Президенти этиб сайланди. Сайловчиларнинг 60 фоиздан кўпроғи унинг номзодини ёқлаб овоз бердилар. Мамлакат фуқаролари шунингдек, референдумда Тожикистон Республикаси Конституциясини ҳам қабул қилдилар.

• Россия Президенти Борис Ельцин 10 ноябрда Удмуртияга амалий ташриф билан боради. У, жумладан, машҳур конструктор, жаҳонда энг яхши деб тан олинган автомат ихтирочиси Михаил Калашников таваллудининг 75 йиллиги тантаналарида иштирок этади.

• Россия ҳукумати таркибида ўзгаришлар давом этмоқда. Бош вазир ўринбосари А. Шохин истеъфога чиққанидан сўнг А. Чубайс Бош вазирнинг биринчи ўринбосари этиб тайинланди. Иқтисодиёт вазири этиб эса Евгений Ясин тайинланди. Аввал В. Пансков молия вазири этиб тайинланган эди.

• Россияда катта лавозимлардаги раҳбарларга суиқасд кўпайиб бормоқда. Яқинда Давлат думасининг депутати, Москва Давлат адлия академиясининг кафедра мудири Валентин Мартемьяновга номаълум шахслар оғир тан жароҳатлари етказганларидан сўнг у 5 ноябрда касалхонада вафот этди. 3 ноябрь куни эса Волга бўйи темир йўлининг бошлиғи Юрий Читтель отиб ўлдирилди. Бу суиқасдга норозилик сифатида ушбу темирйўл хизматчилари бугун ўзларига қарашли темир йўлларда бир дақиқага ҳаракатни тўхтатиб қўйишга қарор қилдилар.

ХОРИЖДА

• Халқаро банк 1995 йилда Россияга 3 миллиард АҚШ доллари миқдорида қарз ажратишни мўлжалламоқда.

• Ироқ расман Қувайтнинг мустақиллигини тан олишга қарор қилди. Илгарилари Ироқ Қувайтни ўзининг вилоятларидан бири, деб ҳисоблаб келарди.

• Кубада анъанавий "Гавана—94" савдо-саноат халқаро ярмаркаси очилди. Унда жаҳондаги 46 мамлакатнинг 795 компанияси ўз маҳсулотларини намойиш этмоқда.

• Буюк Британия пойтахти Лондонда Марказий Осиё республикалари, шу жумладан, Ўзбекистонга бағишланган фотосуратлар кўргазмаси очилди.

• Непалда 15 ноябрга мўлжалланган парламент сайловлари арафасида ички сиёсий вазият ғоят кескинлашиб кетди. Сўнгги кунларда турли сиёсий партиялар тарафдорлари ўртасидаги тўқнашувларда 6 киши ҳалок бўлди.

• Хитой маъмурлари аҳолига коррупцияга қарши олиб бораётган курашларининг дастлабки натижаларини намойиш этиш мақсадида махсус кўргазма ташкил этдилар. Унда пора олиш ва бошқа қонунбузарликларда айбланаётганларнинг қилмишлари ўз ифодасини топган.

• Жанубий Кореянинг машҳур "Самсунг" фирмаси биотелевизор ишлаб чиқаришни йўлга қўймоқда. Бу телевизор экрани орқали ҳозир инсон саломатлиги учун зарарли бўлган электр магнит тўлқинлари ўрнига фойдали инфрақизил нурлар таралади. Бу ихтиро учун 3 миллион доллар сарф қилган фирма янги телевизорларини донасини 1 минг доллар миқдорида сотиш ниятида.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

РЕСПУБЛИКАНИНГ БИР ГУРУҲ СПОРТЧИЛАРИНИ ВА СПОРТ УСТОЗЛАРИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республикада жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришдаги хизматлари, Хиросимада ўтказилган XII Осиё ўйинларида муваффақиятли иштирок этганликлари учун қуйидагиларга "Шуҳрат" медали берилсин:

Абдураимов Бииродар — Ўзбекистон Республикаси миллий терма командаси катта устози

Абдураимов Азамат Биродарович — "Паханг" футбол клуби ўйинчиси, Малайзия

Авезбоев Алишер Сапарбоевич — бокс бўйича болалар ва ўсмирлар спорт мактаби устози, Қорақалпоғистон Республикаси

Акрамов Рустам Акрамович — Ўзбекистон Республикаси миллий терма командаси бош устози

Давлетов Февзи Ризаевич — марказий ҳарбий спорт клуби футбол командаси ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Дўрмонов Абдисамат Чоршамбиевич — "Нефтчи" футбол клуби ўйинчиси, Фарғона шаҳри

Киреев Иван Валерьянович — Ўзбекистон Республикаси давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортчи-йўриқчиси

Лебедев Сергей Элфертович — "Нефтчи" футбол клуби ўйинчиси, Фарғона шаҳри

Магометов Фарҳод Абдуалиевич — "Навбаҳор" футбол клуби ўйинчиси, Наманган шаҳри

Маъруфалиев Абдуқаҳҳор Турғунович — "Пахтакор" футбол клуби ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Маскаев Олег Александрович — марказий ҳарбий спорт клуби спортчиси, Тошкент шаҳри

Мақсудов Шуҳрат Мирусмонович — "Пахтакор" футбол клуби ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Мунькова Светлана Владимировна — марказий ҳарбий спорт клуби ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Рўзимов Улуғбек Икромович — "Пахтакор" футбол клуби ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Тихонов Александр Викторович — "Нефтчи" футбол клуби ўйинчиси, Фарғона шаҳри

Федоров Андрей Витальевич — "Нефтчи" футбол клуби ўйинчиси, Фарғона шаҳри

Шарипов Илҳом Ҳалимович — "Пахтакор" футбол клуби ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Шейкин Юрий Вячеславович — "Трактор" футбол клуби ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Шквирин Игорь Анатольевич — "Маккаби" футбол клуби ўйинчиси, Исроил

Яригина Оксана Александровна — марказий ҳарбий спорт клуби спортчиси, Тошкент шаҳри

Қосимов Миржалол Қўшоқович — "Спартак" футбол клуби ўйинчиси, Владикавказ шаҳри

Ғаниев Рамиль Маратович — марказий ҳарбий спорт клуби спортчиси, Тошкент шаҳри

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 5 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

РЕСПУБЛИКАНИНГ БИР ГУРУҲ СПОРТЧИЛАРИНИ, ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТ УСТОЗЛАРИ ҲАМДА МУТАХАССИСЛАРИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республикада жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришдаги хизматлари, Хиросимада ўтказилган XII Осиё ўйинларида спортчиларимиз муваффақиятли иштирок этишларига салмоқли ҳисса қўшганликлари учун қуйидагиларга фахрий унвонлар берилсин:

"ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СПОРТЧИ"

Абдураимов Азамат Биродарович — "Паханг" футбол клуби ўйинчиси, Малайзия

Авезбоев Алишер Сапарбоевич — бокс бўйича болалар ва ўсмирлар спорт мактаби устози, Қорақалпоғистон Республикаси

Оллониёзов Бердах Бауетдинович — "Орол" футбол клуби ўйинчиси, Нукус шаҳри

Атоян Степан Меликович — "Нефтчи" футбол клуби ўйинчиси, Фарғона шаҳри

Аҳмедов Шуҳрат Геннадиевич — марказий ҳарбий спорт клуби бўлим бошлиғи, Тошкент шаҳри

Давлетов Февзи Ризаевич — марказий ҳарбий спорт клуби футбол командаси ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Дўрмонов Абдисамат Чоршамбиевич — "Нефтчи" футбол клуби ўйинчиси, Фарғона шаҳри

Дўрмонов Рустам Чоршамбиевич — "Нефтчи" футбол клуби ўйинчиси, Фарғона шаҳри

Казанцев Владимир Владимирович — марказий ҳарбий спорт клуби спортчиси, Тошкент шаҳри

Киреев Иван Валерьянович — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортчи-йўриқчиси

Колганов Андрей Сергеевич — Ўзбекистон Республикаси Давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортчи-йўриқчиси

Лебедев Сергей Элфертович — "Нефтчи" футбол клуби ўйинчиси, Фарғона шаҳри

Магометов Фарҳод Абдуалиевич — "Навбаҳор" футбол клуби ўйинчиси, Наманган шаҳри

Маъруфалиев Абдуқаҳҳор Турғунович — "Пахтакор" футбол клуби ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Мақсудов Шуҳрат Мирусмонович — "Пахтакор" футбол клуби ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Мунькова Светлана Владимировна — марказий ҳарбий спорт клуби спортчиси, Тошкент шаҳри

Рўзимов Улуғбек Икромович — "Пахтакор" футбол клуби ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Репичев Николай Викторович — ҳарбий хизматчи, Тошкент шаҳри

Тихонов Александр Викторович — "Нефтчи" футбол клуби ўйинчиси, Фарғона шаҳри

Тюрин Анатолий Павлович — марказий ҳарбий спорт клуби спортчиси, Тошкент шаҳри

Федоров Андрей Витальевич — "Нефтчи" футбол клуби ўйинчиси, Фарғона шаҳри

Шарипов Илҳом Ҳалимович — "Пахтакор" футбол клуби ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Шейкин Юрий Вячеславович — "Трактор" футбол клуби ўйинчиси, Тошкент шаҳри

Шквирин Игорь Анатольевич — "Маккаби" футбол клуби ўйинчиси, Исроил

Яригина Оксана Александровна — марказий ҳарбий спорт клуби спортчиси, Тошкент шаҳри

Қосимов Миржалол Қўшоқович — "Спартак" футбол клуби ўйинчиси, Владикавказ шаҳри

Ғаниев Рамиль Маратович — марказий ҳарбий спорт клуби спортчиси, Тошкент шаҳри

Османов Энвер Зинаевич — Ҳарбий хизматчи, Тошкент шаҳри

"ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СПОРТ УСТОЗИ"

Абдураимов Биродар — Ўзбекистон Республикаси миллий терма командаси катта устози

Андреев Владимир Викторович — Енгил атлетика бўйича республика олий спорт маҳорати мактабининг катта устози

Акрамов Рустам Акрамович — Ўзбекистон Республикаси миллий терма командаси бош устози

Очилов Мавлон Олламберганович — Қорақалпоғистон Республикаси бокс федерациясининг устози

Устинович Виктор Владимирович — Сув спорти турлари бўйича республика олий спорт маҳорати мактаби катта устози

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН:

Алимуҳамедов Ойбек Ғаниевич — Ўзбекистон Республикаси миллий олимпия қўмитаси халқаро алоқалар бўлими бошлиғи

Ицков Рема Исаевич — Ўзбекистон Республикаси Давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси гуруҳ раҳбари

Капкаев Шамиль Мухаметович — Енгил атлетика бўйича республика олий спорт маҳорати мактаби устози

Любушин Валерий Петрович — Ўзбекистон Республикаси футбол федерациясининг бўлим бошлиғи

Рўзиев Собиржон Собитович — Ўзбекистон Республикаси Давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси

Саркисян Юрий Вазгенович — "Нефтчи" футбол клуби бош устози, Фарғона шаҳри

Сеттаров Али Аблямитович — Ўзбекистон терма командасининг мерганлик спорти бўйича катта устози

Тихоненков Николай Николаевич — марказий ҳарбий спорт клубининг мерганлик спорти бўйича катта устози, Тошкент шаҳри

Туриков Анатолий Алексеевич — "Пахтакор" футбол клуби шифокори, Тошкент шаҳри

"СССРда хизмат кўрсатган устоз" ва "Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган устоз" фахрий унвонлари "Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спорт устози" фахрий унвонига ва "СССР да хизмат кўрсатган спорт устаси" фахрий унвони "Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спортчи" фахрий унвонига тенглаштирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 5 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

РЕСПУБЛИКА МАДАНИЯТ ХОДИМЛАРИДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Миллий қадриятларни тиклаш ва маданиятни юксалтириш, Заҳириддин Муҳаммад Бобур меросини ўрганиш ва тарғиб қилишдаги фидокорона хизмати ҳамда ижтимоий ҳаётдаги фаол иштироки учун фахрий унвон берилсин:

"ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ"

МАШРАПОВ Зокиржон — Заҳириддин Бобур номидаги халқаро жамғарма раиси, Ўзбекистон Фанлар академиясининг Андижондаги кўп тармоқли илмий-ишлаб чиқариш марказининг бош директори

Қуйидагилар Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

БОЛТАБОЕВ Улуғбек Абдуллаевич — Андижон бадиий ишлаб чиқариш устахонаси рассоми

ИСОМИДДИНОВ Фатидин — Андижон сув қурилиш бирлашмасининг миллий ҳунармандчилик устаси

МАМАДАЛИЕВ Иброҳим — Андижон бадиий ишлаб чиқариш устахонаси ганчкор-наққоши

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1994 йил 7 ноябрь.

Футбол янгиликлари

ХАЛҚАРО МУСОБАҚА БОШЛАНДИ

Республикамиз футбол ишқибозлари шаҳримизнинг "Матонат" жамоаси 1991, 92-йилларда қаторасига икки марта ногиронлар ўртасида жаҳон Кубоги соҳиби бўлганлигини яхши билишади. Афсуски, кейинги икки йил ичида республикамиз ногиронлар футболини халқаро майдонда жуда кам кўрдик.

Шуни қувонч билан таъкидлаб ўтиш ўринлики, кеча Қибрайдаги спорт мажмуида ногиронлар ўртасида "Меҳр-шафқат—94" халқаро мусобақалари бошланди. Унда Москванинг "Спартак", "Минкас" жамоалари, "Афғон" (Киев), "Иристон" (Владикавказ), "Кузбасс" (Кемерово), "Зенит" (Ижевск), "ИИВ Эскоспорт" (Барнаул), "Сўғдиёна" (Самарқанд) ҳамда Тошкентнинг "Матонат" ва "Байналмилал" командалари қатнашишмоқда. Мазкур мини-футбол бўйича турнирда беллашувлар 20 дақиқалик икки бўлимдан ўтказилиб, майдонда бештадан ўйинчи ва дарвозабон тўп суради. Жамоалар икки гуруҳга бўлинган ҳолда куч синашмоқдалар. Гуруҳдаги ўйин натижаларига кўра, иккитадан энг кучли жамоа ярим финалда учрашади. Сўнг ғолиб жамоалар Кубокни эгаллаш учун беллашишади.

Ушбу турнирга республика "Меҳр-шафқат ва саломатлик" жамғармаси, Ўзбекистон Қизил Ярим Ой жамияти, "Ўзбекистон ҳаво йўллари" миллий авиакомпанияси, "Ўзбекнефтгаз" бирлашмаси ва Ўзбекистон Республикаси футбол федерацияси ҳомийлик қилмоқда.

АЗАМАТНИНГ ҲИММАТИ

Маълумки, ўзбек футболининг ёрқин юлдузларидан бири ҳисобланмиш Азамат Абдураимов ҳозирда Малайзиянинг "Паханг" жамоасида катта маҳорат билан тўп сурмоқда. Яқинда Хиросимадаги XII Осиё ўйинларининг ғолиби бўлган мазкур футболчи хайрли ишга қўл урди. У ўз шахсий жамғармаси ҳисобидан футбол бўйича ногиронлар Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари учун 18 комплект спорт формасини харид қилиб, юртимизга юборди.

Даврон НУРМАТОВ.

САЛОМАТЛИК ТАДБИРИ

Тошкент шаҳар ҳокимлигининг соғлиқни сақлаш бош бошқармаси Республика Вазирлар Маҳкамаси Фармойишига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги кўрсатмасига кўра 10 ноябрь куни Тошкент шаҳрида полиомиелит касаллигига қарши умумий "Эмлаш" тадбирини ўтказади. Уни ўтказиш бўйича пойтахтимизда штаб ташкил этилган ва бу штаб аъзолари даволаш муассасаларига амалий ёрдам кўрсатиш учун бириктириб қўйилган. Худди шундай штаблар туманларда ҳам мавжуд. Уларнинг вазифаси белгиланган "Эмлаш" тадбирини муваффақиятли ўтказишдан иборат, — дейилади шаҳар саломатлик марказидан олинган хабарда.

25 ДЕКАБРЬ— ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА МАҲАЛЛИЙ КЕНГАШЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ҲУҚУҚ ВА ВАКОЛАТЛАР

Сайлов тўғрисидаги Қонунларга кўра жамият ва давлат ишларини бошқаришда фуқароларнинг бевосита ҳамда ўз вакиллари орқали иштирок этиш ҳуқуқлари белгиланган. Бу ҳуқуқ уларнинг референдумларда, Ўзбекистон Республикаси Президентини сайлашда ва ҳокимиятнинг вакиллик органлари сайловида қатнашиши орқали амалга оширилиши аниқ кўрсатилган. Бу Қонунларнинг муҳим жиҳатларидан бири, Ўзбекистон фуқароларининг Конституция, сайлов тўғрисидаги ва бошқа Қонунларда мустаҳкамланган сайлов ҳуқуқлари давлат томонидан муҳофаза қилинишидир. Жумладан, фуқароларнинг ижтимоий келиб чиқиши, ижтимоий ва мулкий мавқеи, ирқий ва миллий мансублиги, жинси, маълумоти, тили, динга муносабати, машғулотининг тури ва хусусиятидан қатъи назар тенг сайлов ҳуқуқига эга бўлиши, Ўзбекистон фуқароси бўлиб 35 ёшдан кичик бўлмаган ва Қонунда кўрсатилган бошқа талабларга жавоб берадиганлар Президентликка номзодини қўйиши мумкин. Олий Мажлисга 25 ёшга тўлган, маҳаллий вакиллик органларига 21 ёшга тўлган фуқаролар сайланиш ҳуқуқига эга. Бу қоидалар Қонунларимиз демократик асосларга жавоб беришининг белгисидир.

Ҳозир амалдаги Конституцияга киритилган ўзгартишга кўра Олий Мажлисга ҳудудий бир мандатли сайлов округлари бўйича кўппартиялилик асосида беш йил муддатга 250 нафар депутат сайланади. Бундай қўшимчани фақат давлат ишларини бошқаришга халқ ўз вакилларини кўпроқ юбориши билан амалга ошириш назарда тутилган, деб изоҳлаш лозим. Шу билан бир қаторда сайлов тўғрисидаги Қонунларда сайлаш ҳуқуқидан фақат қонун талабларига жавоб берувчи шахсларнинг қатнашиши ифодаланган.

Сайлов кампаниясини юқори савияда муваффақиятли ўтказиш жамоат ишларига жалб этилган кишиларга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Шунинг учун сайлов тўғрисидаги Қонунларни тўғри тадбиқ этиш ва шарҳлаш, сайловларни талаб даражасида ўтказиш гаровидир. Акс ҳолда, сайловчиларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига путур етказилиши мумкин. Шуларни назарга олган ҳолда Олий Мажлисга ва халқ депутатлари кенгашларига сайловлар ўтказиш тўғрисидаги Қонунларда бошқа масалалар билан бир қаторда сайловчилар рўйхатини тўғри тузишга алоҳида аҳамият берилган. Бу Қонунларда сайловлар кунига қадар ёки сайлов кунида 18 ёшга тўладиган, рўйхат тузилаётган вақтда шу сайлов участкаси ҳудудида доимий ёки вақтинча истиқомат қилаётган Ўзбекистон фуқароларининг фамилиялари, исми, отасининг исми, туғилган санаси ва манзили сайлов рўйхатига киритилиши, уларни тузилган сайлов рўйхати билан танишиш имкониятини таъминлаш ва бошқа талаблар кўрсатилган.

Олий Мажлисга сайловлар ўтказишда сайловчилар рўйхатида ноаниқликлар, мулоҳазалар манфаатдор шахслар томонидан участка сайлов комиссиясига, сайловларга камида етти кун қолганда маълум қилиниши, ариза икки кун ичида кўрилиб, тегишли қарор қабул қилиниши, бу қарор устидан норози томон округ сайлов комиссиясига шикоят қилиши, округ сайлов комиссияси эса икки кун ичида кўриб қарор қабул қилиши таъкидланган. Сайлов рўйхатидаги баъзи ноаниқликларга, масалан, сайловчи рўйхатдан тушиб қолса, рўйхатдан чиқарилганлиги, фамилияси, исми, отасининг исми нотўғри ёзилиши ҳоллари киради.

Сайловлар тўғрисидаги амалдаги Қонунларнинг оммабоплиги ва улар сайловчиларнинг манфаатларини ҳар томонлама ҳимоя қилиши, демократик асосларга жавоб берадиган тарзда тузилганлигини кўрсатади. Бу қуйидагилардан ҳам кўринади, чунончи: агар сайловчининг сайловчилар рўйхатида йўл қўйилган, уни ўз сайлаш ҳуқуқини рўёбга чиқариш имкониятидан маҳрум этадиган хато устидан берилган шикоят сайловчи томонидан сайловларга камида етти кун қолганда участка сайлов комиссиясига топширилиши, шикоят белгиланган муддатда кўриб, қарор қабул қилинган бўлиши, норози тараф қарор устидан уч кун ичида туман, шаҳар судига шикоят қилиши, суд эса шикоятни икки кун ичида кўриб қарор қабул қилиши ва унинг ҳал қилув қарорининг қатъийлиги асослаб берилгандир.

Бу қоидалар Ўзбекистон Республикаси фуқаролик процессуал Кодексида ривожлантирилган ва аниқликлар киритилган. Махсус боб ва тегишли моддаларда ўз ифодасини топган. Бу ҳуқуқий меъёрларда белгиланишича, сайловчилар рўйхатидаги хатоликлар ҳақидаги шикоят тегишли сайлов участкаси жойлашган судга берилиши ва шунга оид ҳужжатларни илова қилиниши, керак пайтда эса судья тегишли ҳужжатларни ҳокимиятлардан талаб қилиб олиши мумкин. Шикоятни суд очиқ суд мажлисида ошкоралик принципига риоя қилган ҳолда суд мажлисига шикоят берувчи шахс ва тегишли ҳокимиятнинг вакили ва иш учун керакли шахсларни чақирган ҳолда кўради.

Сайлов тўғрисидаги Қонунларнинг фуқароларнинг манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган жиҳатларидан яна бири Олий Мажлисга сайлов ўтказувчи комиссияларнинг мажлисларида қабул қилинган қарорлардан ёки унинг хатти-ҳаракатидан норози бўлган манфаатдор шахслар унинг устидан юқори турувчи сайлов комиссиясига, шунингдек, судга шикоят қилиш ҳуқуқи берилганлигидир. Бу қоидага кўра, депутатликка номзод кўрсатган сиёсий партиялар, ҳокимият вакиллик органлари, депутатликка номзодлар, уларнинг ишончли вакиллари, кузатувчилар ва сайловчилар сайлов комиссияларининг қароридан норози бўлсалар, юқори сайлов комиссияларига ёки судга шикоят қилишлари мумкин. Улар марказий сайлов комиссиясининг қарори устидан ўн кун муддат ичида Ўзбекистон Республикаси Олий судига шикоят билан мурожаат қилиши, Олий суд эса ўн кун ичида, агар сайловларга олти кундан кам вақт қолган бўлса, дарҳол кўриб чиқиши кўрсатилган.

Сайлов тўғрисидаги қонунлардаги бу янгиликлар, Конституция талаблари асосида, ҳар бир шахсга ўз ҳуқуқ ва эркинликларини суд орқали ҳимоя қилиши, давлат органлари, мансабдор шахслар, жамоат бирлашмаларининг ғайриқонуний хатти-ҳаракатлари устидан судга шикоят қилиш ҳуқуқи кафолатланиши мустақил Ўзбекистон Республикасининг демократик ҳуқуқий давлат қуришга қаратилган саъй-ҳаракатларидир.

Республикамизнинг қонун чиқарувчи органи — Олий Мажлисига ва вилоят, туман, шаҳар кенгашларига ўтказиладиган сайловларга ҳозирлик мамлакатимиз иқтисодий мустақилликка эришиши йўлида улкан одимлар қўйилаётган бир даврга тўғри келди.

Сайловларга тайёргарлик ишлари, сайловолди сиёсий тушунтириш ишлари фуқароларда истиқлолимиздан фахрланиш ҳиссини тарбиялашга, Президентимиз ички ва ташқи сиёсатини омма онгига сингдиришга қаратилмоғи лозим. Бу ишлар халқимизнинг меҳнат ва сиёсий фаоллигини оширишга, она Ватанга, истиқлолга садоқат туйғуларини жўш урдиришга хизмат қилиши керак.

Шоакбар ШОРАҲМЕДОВ,
юридик фанлари доктори, профессор.

Республикамиз мустақилликни қўлга киритгандан кейин миллий маросимларимиз, маънавий қадриятларимизни қайтадан тиклаш ва ривожлантиришга эътибор кучайтирилди. Бу борада талайгина хайрли ишлар амалга оширилди. Шулардан бири республика "Маънавият ва маърифат" жамоатчилик марказининг тузилиши бўлди. Шу муносабат билан мухбиримиз мазкур марказ раҳбари, академик Эркин ЮСУПОВ билан мусоҳабада бўлди.

Дилкаш суҳбатлар

МАҲАЛЛА — МАЪНАВИЯТ ХАЗИНАСИ

— Домла, бугунги суҳбатимизнинг мавзусини ҳар бир ўзбек фарзанди тан олган, ҳурмат қиладиган, қолаверса маънавиятимизнинг ибтидоси, миллий маданиятимизнинг ўчоғи ҳисобланган маҳаллаларга бағишласак.

— Бажонидил.

— Маънавий қадриятларимизни тиклашдаги олиб борилаётган саъй-ҳаракатларда маҳаллаларга алоҳида эътибор қаратилишининг боисини сиз қандай изоҳлайсиз?

— Ўзбекистон мустақиллиги ўзбек миллати ҳаётида бурилиш давридир. Ҳозирги пайтда мамлакатимизда олиб борилаётган ҳамма ислоҳотлар истиқлолимизни мустаҳкамлашга қаратилган. Президентимиз "Ўзбекистон — келажаги буюк давлат", деб бежиз айтмаганлар. Бу оддий шиор эмас, балки тарих, истиқболни, истиқлолни умумлаштиришдан келиб чиққан хулоса. Демак, ҳозирги жараённи миллий тикланиш даври деса ҳам бўлади. У миллий уйғониш билан ҳамоҳанг бўлмаса, халқни ўз-ўзини англаш, миллий ғурур, маънавий мерос, умум инсоний қадриятлардан оқилона фойдаланишни йўлга қўймай туриб буюк давлат қуриш мумкин эмас. Бунинг замирида халқнинг маънавияти ётади. Халқи, маънавияти қашшоқ бўлган мамлакат ҳеч қачон буюк давлат бўла олмайди. Шунинг учун Президентимиз мамлакатнинг маънавий заминини мустаҳкамлашга катта эътибор беряптилар.

Маънавий қадриятлар жуда яхши сақланган, халқ эътибор қилиб келаётган маскан — маҳалладир. Ҳар қандай шароитда, ҳар қандай даврда ҳам маҳаллалар миллий маданият сақланган жуда катта ўчоқ бўлиб қолди. Маҳалла ҳаётидаги ўзаро тотувлик, баҳамжиҳатлик, аҳиллик, жамоатчиликнинг ёшларга бўлган таъсири, ахлоқ-одоб борасидаги тушунчалар, миллий ва диний қадриятларга содиқлик, оила мустаҳкамлиги, бола тарбияси, қўни-қўшниларнинг ўзаро муносабати унинг исботидир.

— Маълумки, одамларнинг маҳаллага бўлган ҳурматлари жуда баланд. Турли ёш, касб, тоифадаги кишиларни айнан ана шу маҳалла бирлаштиради. Унинг қонуниятларига каттаю-кичик амал қилади. Бунинг боиси, умуман маҳалланинг бирлаштирувчи кучи нимада, деб ўйлайсиз?

— Маҳалладаги одамлар ўртасида бўладиган муносабатларнинг шундай нозик томонлари борки, баъзан уни сўз билан таърифлаш ҳам қийин. Бу муносабатлар замирида одамларнинг бир-бирларига бўлган қаттиқ ишончи ётади. Шу муносабат туфайли одамлар турли миллатга мансуб бўлиши, турли касб, лавозимда ишлашига қарамасдан аҳил, бир оиладай бўлиб яшайдилар. Тантанали маросимларда, оғир кунларда ҳам бир-бирини қўллаб, бир-бирига ёрдам беради. Бирор одам тўй қилса, ҳамма ёрдамга келиши, ёки кимдир вафот этса, қўни-қўшнилар, маҳалла-кўйнинг сидқидилдан ёрдам кўрсатиши, ё бўлмаса одамларнинг бир-бирлари билан учрашиб, мулоқотда бўлиши ҳам маънавиятдир. Иш юзасидан айрим шаҳарларда бўлганимда, кўп қаватли бир уйда 10-15 йил турган қўни-қўшнилар бир-бирини танимаслигининг гувоҳи бўлганман. Фанлар академиясида ишлаб юрганимда бир олим вафот этди. Биз унинг уйини излаб борганимизда энг яқин қўшнилари ҳам шу уйда ким яшашини ва ким вафот этганини айтиб бера олмадилар. Ҳатто дафн маросимида ҳам шу олим ишлайдиган жамоадан келиб иштирок этишди-ку, яқин қўни-қўшнилари эса четда турдилар. Эҳтимол бошқа халқларда бу одат бўлиб қолгандир. Лекин биз ўзбекларда бундай ҳолатга маънавий тубанлашиш деб қаралади.

Маҳалланинг яна бир кучи ўзаро оқибатдир. Одамлар ўртасидаги бир-бирига бўлган ишончни қонунлар билан бошқариб бўлмайди. Ҳар бир иш маҳалла-кўй, оқсоқоллар билан бамаслаҳат қилинади. Одамлар ўртасидаги ўзаро боғлиқлик эътиқодга айланиб кетган. Маҳалладаги маънавий муҳитни изга соладиган энг катта омиллардан бири бу жамоатчилик фикри ҳисобланади. У кишиларнинг ўзаро муносабатларини оқилона изга солибгина қолмай, балки ёшларни тарбиялашда ҳам муҳим аҳамият касб этади. Шунингдек, халқнинг турмуш тарзини бир тизимга солиб туради. Бу тизим ҳам ҳуқуқий муаммолар билан эмас, балки асрлар давомида шаклланган миллий, ахлоқий қадриятлар билан белгиланади.

— Маҳалла маданиятнинг ўчоғи, дединигиз. Миллатимизга, халқимизга хос бўлган маданиятлилик белгиларини кўпроқ нималарда кўрасиз?

— Ўзбек халқининг маданияти деганда, фақат Самарқанддаги тарихий обидаларни ёки ҳунармандлар яратган санъатни тушуниш билан кифояланиб бўлмайди. Балки халқ, одамлар ўртасидаги муносабатда бир-бирини ҳурмат қилиш, кексаларни эъзозлаш, насиҳатларига қулоқ солиш, юз-хотирчиликда ҳам маданиятни кўриш мумкин. Шу ўринда бир мисол келтираман. Москвадан келган кўзга кўринган олим билан бирга Андижонга бордик. Чойхонада чой ичиб ўтиргандик. Ёнимиздаги сўрида кўпни кўрган, кекса мўйсафидлар чойхўрлик қилишарди. Шу пайт отда келаётган бир ёш йигит чойхонадан нарироқда отдан тушиб, мўйсафидларнинг олдидан отини етаклаб, салом бериб ўтиб кетди. Йигитнинг саломига кимдир алик олди, кимдир эшитмади ҳам. Буни кузатиб турган ҳамроҳим мендан йигитнинг бундай ҳаракатининг боисини сўради. Мен кексаларга ҳурмат юзасидан шундай қилганини айтдим. Шунда у қойил қолиб, маданиятни ўзбеклардан ўрганиш керак экан деганди. У ҳали ҳануз шу воқеани гапириб юради.

Маҳалладаги одамларнинг ўзаро муносабатида жамоатчилик фикрига қулоқ солишда қўрқув эмас, одамларнинг бир-бирларига бўлган ҳурмати ётади. Бундан ташқари маҳаллаларда оилаларнинг мустаҳкамлиги нисбатан кучли. Чунки, икки ёш турмуш қуриши билан боғлиқ бўлган барча маросимлар кенг жамоатчиликнинг иштироки билан амалга ошди. Маҳалладаги ҳар бир оиланинг тинчлигига маҳалланинг тинчлиги деб қаралади. Агар оила ёмон бўлса, маҳалла-кўйнинг эътиборидан қолади. Демак, маҳалла тарбиявий жиҳатдан ҳеч ким бажара олмаган вазифани бажаради.

— Сиз раҳбарлик қилаётган "Маънавият ва маърифат" жамоатчилик маркази бевосита маҳаллаларда қандай ишларни олиб боряпти?

— Аввало бу марказ тузилишининг ўзи ҳам, маҳаллаларга бўлган эътиборнинг бир кўринишидир. Унда мавжуд бўлган миллий маданиятда ёшларни тарбиялаш учун асос бўладиган мактаб бор. Марказимиз республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси билан ҳамкорлик, маҳаллалардаги маънавий муҳитни янада яхшилаш, азалий урф-одатларга оқилона ёндашиш, уларни ривожлантириш ва янги мазмун билан бойитиш борасида саъй-ҳаракат қилмоқда.

Кейинги пайтда тўйлар жуда дабдаба билан қилиняпти. Бундай одатларни маънавиятга мос деб бўлмайди. Тўйлар, ҳар хил маросимлар борасида маҳалла оқсоқоллари дадил ишга киришадиган вақт келди. Илгари кўп ишлар, бева-бечораларга ёрдам бериш ҳашар йўли билан амалга ошириларди. Ҳашарни мавсумий тадбирдан кундалик эҳтиёжга айлантириш зарур. Бу борада ҳам кўпни кўрган отахонларнинг фикр-мулоҳазаларига муҳтожмиз.

— Ўзингиз яшаб турган маҳалла хусусида ҳам тўхталсангиз. У сизнинг ҳаётингизда қандай ўрин тутади?

— Мен қирқ йилдан бери Шайхонтоҳур туманининг "Бўстон" маҳалласида яшайман. Маҳалладошларимнинг барчаси, қўни-қўшнилар, менга жигар, қадрдондай бўлиб кетган. Ҳаётимдаги қувончли ёки оғир дамларда доим маҳалланинг кўмагига муҳтожликни сезаман. Бирор тўй-ҳашамларда ишхонамдан шогирдларим келиб ёрдам берса ҳам маҳалла-кўйнинг ўрнини босмайди. Дунёнинг қайси мамлакатида бўлмай, қўни-қўшнилар, маҳалладошлар ҳеч қачон хаёлимдан кетмайди. Баъзан сафарлардан қайтганимда мендан "Дунёда қандай гўзал жойларни кўрдингиз?" деб сўрашади. Мен уларга "Ҳеч бир жой ўзимизнинг маҳалламизга етмайди", деб жавоб бераман.

Суҳбатдош Назира СОДИҚОВА.

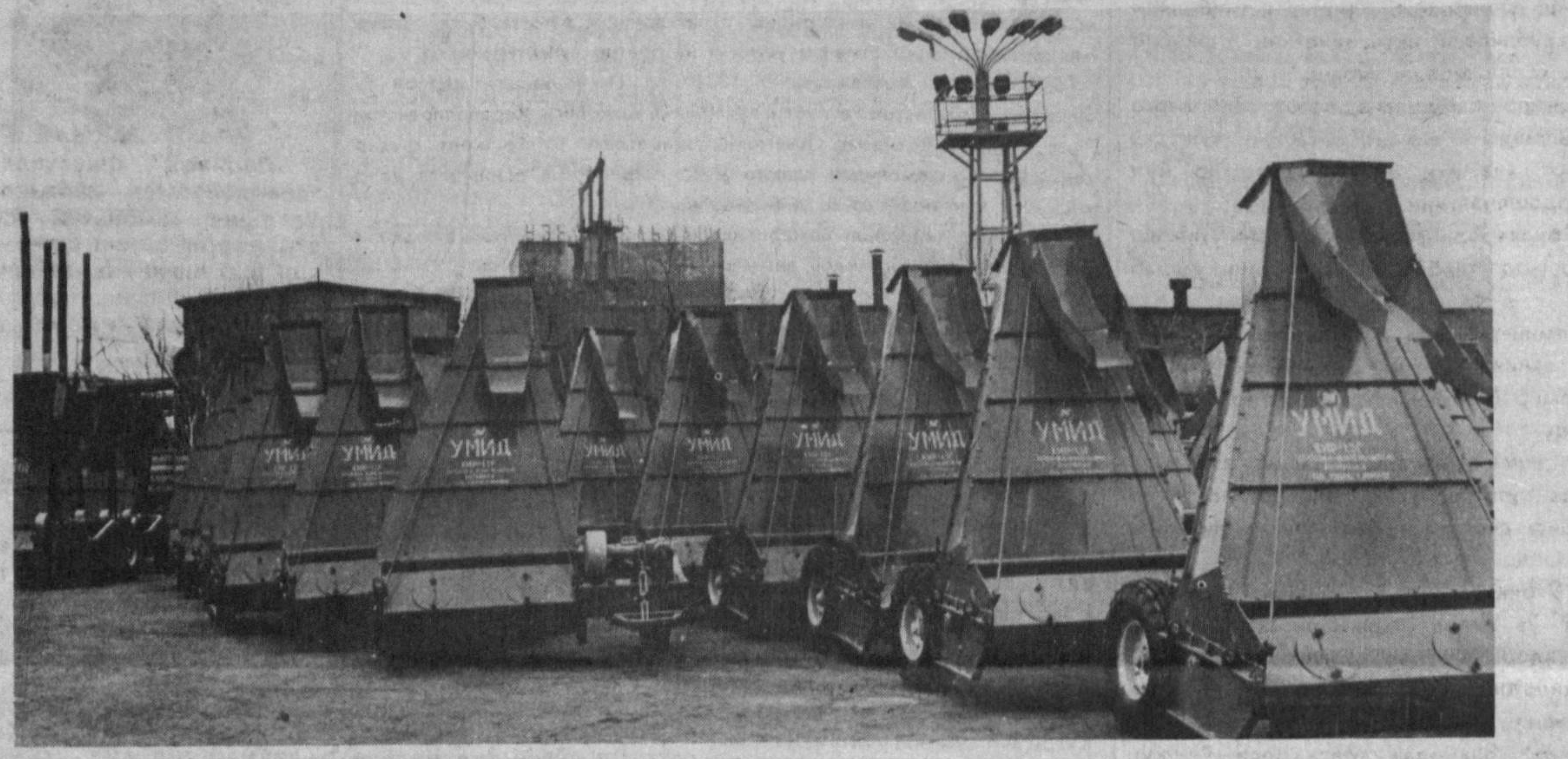

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси қишлоқ меҳнаткашлари учун кўплаб халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришмоқда. Шунинг билан бир қаторда асосий техник воситаларининг янги ихчамлашган турларини яратиш йўлида ҳам изланишлар олиб боришаётир. Корхонада яратилган янги пичан майдалагичнинг номини "Умид" деб аташди. Дастлабки синовдан ўтказилган бу майдалагич хўжаликларга ем-хашак йиғишда катта ёрдам берди.

СУРАТДА: "Умид" пичан майдалагичларнинг тайёр бўлган бир қисми.

Виктор Багаев олган сурат.

Мозийга назар

"ТИЛ" ШЕЪРИНИНГ ЯРАТИЛИШИ

Туркистон миллий ишлар комиссарлигининг нашри бўлган "Иштирокиюн" газетасининг 1919 йил 14 сентябрь сонида Машриқ Юнуснинг ўн икки мисралик "Тил" номли шеъри эълон қилинган. Шеър сарлавҳасининг устида "Чиғатой гурунги" остида, қавс ичида "Чўлпонга" деган ёзув бор.

Ўқувчида шеър нега "Чиғатой гурунги" рукни остида эълон қилинган? Нима учун "Тил" шеъри бошқа ижодкорга эмас, айнан Чўлпонга бағишланган, булар орасида қандай боғлиқлик бор, деган саволлар туғилиши табиий. Шу сингари саволларга жавоб излаш аср бошида яшаган зиёлиларнинг ўзбек тилига бўлган муносабатини, "Тил" шеърининг яратилиш тарихини маълум даражада ойдинлаштиради.

Дастлаб "Чиғатой гурунги" ҳақида. Бу ташкилот Фитратнинг ташаббуси билан 1918 йилнинг охири — 1919 йилнинг бошларида ташкил қилинган бўлиб, ўз атрофига Машриқ Юнус (Элбек), Ғози Юнус, Чўлпон, Боту, Сайдалихўжа, Тошкин, Санжар Сиддиқ, Ўктам сингари замонасининг зукко зиёлиларини бирлаштирган эди.

"Чиғатой гурунги" ташкил қилиниши билан тил ва адабиётнинг турли соҳаларида иш олиб борди. Масалан, жамиятнинг имло масалалари билан махсус шуғулланувчи "Имло тўдаси" гуруҳи мактабларда ўқиш-ўқитиш ишларини осонлаштириш, яхшилаш мақсадида араб алифбосининг тилимиз товушларига мос тушмайдиган томонларини ислоҳ қилиш, айрим белгиларни алифбо сирасидан чиқариш, ёзувда олти унлидан фойдаланиш, турли кўринишга эга бўлган ҳарфларни бир шаклга тушириш муаммоларини кўтариб чиқишган. Шуниси диққатга сазоворки, жамият аъзолари ўзбек адабий тили сўз хазинасини бойитишда ўзбек шеваларига алоҳида эътибор беришган. Ҳозир тилимизда ишлатилаётган "бошқарма", "атама" сингари сўзлар ҳам биринчи маротаба "Чиғатой гурунги" аъзолари томонидан ишлатилиб, кейинчалик адабий тилга киритилган. Улар маълум бир тушунчани ифодалашда, номлашда ортиқча сунъийликка берилмасдан четдан сўз олишга ҳам тарафдор бўлганлар. Бироқ четдан олинадиган сўзларни албатта ўзбек тили табиатига, товуш хусусиятларига мослаш зарур. Акс ҳолда ўзбек тилининг оҳангдорлигига путур етади, товуш тизими бузилади.

"Чиғатой гурунги" аъзолари илгари сурган бу ғоя тилимиз меъёрларининг бош мезонларидан бири бўлишга арзигулик эди. Афсуски бу фикр тарафдорлари 20-йилларнинг охири — 30-йилларнинг бошларидан "жадид"ликда, "пантуркист"ликда, "пурист"ликда айбланади. Шу сабабли 30-йиллардан кейин яратилган ўзбек тили имло қоидаларида четдан олинадиган сўзлар айнан олиниши қонунлаштирилди.

Жамият аъзолари ўз ақидалари асосида "Битим йўллари" (Имло қоидалари) номли китоб тайёрлаб Ўлка маориф кенгашига топширганлар. Жойларда она тили курслари очиб, ислоҳ қилинган алифбо асосида ўқита бошлаганлар. Ўз даврида бу курслар одамлар гавжум жойларда, турли йиғинларда танқид қилинди. Айримлар "гурунгчилар Қуръони ҳадисни бузмоқчи бўлсалар, даҳрий деган кофирлар, бунларга болаларингизни ўқутмоқға бермангиз, болаларингизни бунлар билан юргузмангиз!" деб бўҳтон тарқатдилар. Натижада "Чиғатой гурунги" аъзолари очган мактаблар ёпилди, унинг тарафдорлари мактаблардан четлатилди.

"Чиғатой гурунги" аъзолари янги яратилаётган бадиий асарларга ҳам талабчанлик билан ёндошганлар. Бадиий бўш, ҳаёт ҳақиқатига мос тушмайдиган асарларнинг камчиликларини ўз вақтида кўрсатиб борганлар. Шу жиҳатдан Чўлпоннинг "Тарихнинг зарарлик такаррури" мақоласи характерлидир. Чўлпон мақолада "Чиғатой гурунги"нинг ўзбек адабиётига қўшган ҳиссаси ва хизматига ҳам алоҳида тўхталади:

" У жамиятга мансуб кишилар тилни соддалаштирмак мақсадини асос қилиб ушлаганлари ҳолда, ўзбек адабиётининг тугалланишига ҳам катта аҳамият бердилар... "Чиғатой гурунги" асосини маҳкам қурғонлиги ва чизиқни тўғри чизғонлиги учун уни йўқ кетса ҳам ўзбекнинг янги адабиётида янги, порлоқ, шарафлик саҳифалар очди ва очмоқда давом этадир".

Бундан ташқари, "Чиғатой гурунги" аъзоларининг асарлари даврий матбуотда "Чиғатой гурунги" рукни остида эълон қилиб борилган. Машриқ Юнуснинг "Тил" шеъри ҳам ўша асарларнинг биридир.

Энди "Чўлпонга" деган ёзув ҳақида. XX аср бошларида Беҳбудий, Фитрат, Абдулла Қодирий, Ҳамза Ҳакимзода каби адиблар оммага тушунарли ўзбек адабий тилини яратиш, адабий тилни жонли тилга яқинлаштиришга ҳаракат қиладилар. Шу ижодкорларнинг изланишлари туфайли асримиз бошларида ўзбек адабий тили лексик жиҳатдан бойиб, грамматик жиҳатдан мукаммаллаша борган.

Ҳозирги ўзбек адабий тилининг шаклланишида ва такомиллашувида Чўлпоннинг хизматлари бениҳоя катта эди. Унинг асарлари тилида ўзбек тили бутун гўзаллиги, бойлиги билан акс этганини Чўлпон тили ёшлар учун ўрнак бўларли эканини замондошлари ҳам фахр билан қайд қилган эдилар.

Ҳатто Чўлпон асарларининг асоссиз танқидини бошлаб берганлардан Олим Шарофиддинов ҳам 1927 йилда улуғ санъаткорнинг тил борасидаги хизматларига қойил қолади ва шундай деб ёзади:

... Унинг тили содда, ҳар турли фикр-туйғуларни ифода қилишга ярарлиқ ҳам нуқсонсиздир. Бу кунги ўзбек адабий тили, шубҳасиз, Чўлпон тилидир. Бутун адабий ёшлиқ унинг тилини ўрнак танийди. Унга тақлид қилади. Чўлпон бунинг билан тақдир этарлик, мақтарлиқдир.

Ўзбек тилининг фидойи жонкуярларидан бўлган Элбек ҳам Чўлпоннинг тил борасидаги хизматларини қадрлаб, ўзининг "Тил" шеърини Чўлпонга бағишлаган.

Тилимиз тақдири, тарихи ва тараққиёти учун курашган "Чиғатой гурунги" ташкилотининг фаолияти, Чўлпоннинг бадиий тилни яратиш борасидаги хизматлари "Тил" шеърининг яратилишига туртки бўлган, десак хато қилмаган бўламиз.

Жўра ХУДОЙБЕРДИЕВ.

Шахсий фикр

ҚАЧОН БИР ХИЛЛИККА ЭРИШИЛАДИ?

Ҳар бир халқнинг миллий маросимлари ва урф-одатлари ўша халқ тарихининг ойнасидир. Тил билан урф-одатлар ҳамиша бир-бирига суяниб яшайди. Шундай экан, ҳар бир халқ, ҳар бир миллат энг аввало ўз тилининг ҳар томонлама пухта ва мукаммал бўлиши учун курашиши керак.

Асрлар давомида таркиб топган ўзбек илм-фани, тилини тиклаш, тараққий эттириш ва такомиллаштириш учун бутун чораларни кўрмоқ, она тилимизда илмий-техникавий, ижтимоий-сиёсий атамалар яратишни қатъий йўлга қўймоқ учун кўп ишлар қилинмоқда. Лекин барибир дарслик ва қўлланмаларимизда хилма-хилликлар мавжуд. Дарслик ва қўлланмаларимизнинг кўпчилигида ўқувчиларнинг тушунишлари қийин бўлган атама ва жумлалар кўплаб топилади.

Энди амалдаги имломиз тўғрисида айрим мулоҳазаларимни ҳурматли муштарийлар билан ўртоқлашмоқчиман. Гапни бошлашдан олдин филология фанлари доктори, профессор Миразиз Миртожиевнинг бир гапларини келтирмоқчиман. Чунки у киши ўзбек тилининг имлоси ҳақида доимо қайғурадиган, жон куйдирадиган фидойи олимлардан. Бир суҳбатида Миразиз ака шундай деган эди:

— Ҳозир имломиз ўзгариши ҳақида кўп гап бўляпти. Имломиз калта кўрпага ўхшаб қолган: бошга тортсак оёқ, оёққа тортсак бош очилаверади. Биз четдан сўз ўзлаштиришни сунъийлаштириб қўйганмиз. У объектив қонуният асосида, ўзлаштирилаётган сўзларни ўз қонуниятларига бўйсундириб қолипга тушириб олиши керак эди. Худди руслар ўзбекча сўзларни ўзларига мослаб олганларидек: "ўрик — урюк", "қишлоқ — кишлак", "бозор — базар" сингари...

Дарҳақиқат, домланинг гапларида жон бор, куйинганлари ҳам тўғри. Она тилимизга давлат тили мақоми берилганига ҳам мана беш йил бўлди. Лекин шунга қарамай, ўзбек тилидаги дарслик ва қўлланмаларда ҳамон айрим камчилик ва нуқсонлар борлиги кишини ранжитади. Аввало, ҳозир амалда бўлган "кириллица"га эътибор берайлик. Унда ўзбек тили учун мутлақо қимматли бўлмаган "е", "ё", "ю", "я" графемалари, "ъ", "ь" белгилари, "ц" ҳарфи бор. Ўзбек тили учун зарур бўлган "ж" қоришиғи, тил орқали "нг", чуқур тил орқа "НЬ" бурун сонантлари каби фонемаларини акс эттирувчи ҳарфлар алифбомизда йўқ. Нозарурлари рус тилидан кириб келган сўзлар учун олиниб, зарурлари рус тилидан олинган сўзларда қўлланмаганлиги учун эътиборсиз қолдириб кетилаверган. Натижада ҳозирги кўпгина ёшлар "кўнгил", "тонги", "чанги", "жим" каби сўзларни қандай ўқишда аросатда қоладилар. Кўринадики, "кириллица"га асосланган имломиз ўзбек талаффуз меъёрининг бузилишига ҳам сабаб бўлган. Шундай бўлиб қолдики, талабалар ҳатто ўз она тилларида неча ҳарф борлигини ёки нечта товуш ёки фонема борлигини аниқ айтиб бера олмайдилар. Бунга асосий сабаб қўлланма ва дарсликларимизда ҳар хилликлар, ранг-барангликдир. Биргина мисол: "Ҳозирги ўзбек адабий тилида 31 та фонема бор". (М. Асқарова, К. Қосимова, Ҳ. Жамолхонов, "Ўзбек тили", Тошкент, "Ўқитувчи" нашриёти, 1989 йил, 37-бет), "Ўзбек тилида 33 та ҳарф ва 2 та белги бор" (Х. Абдураҳмонов, А. Рафиев, Д. Шодмонқулова, "Ўзбек тилининг амалий грамматикаси", Тошкент, "Ўқитувчи" нашриёти, 1992 йил, 7-бет); "Ўзбек тилида 31 та товуш бор" (М. Асқарова, К. Қосимова, Ҳ. Жамолхонов, "Ўзбек тили", Тошкент, "Ўқитувчи" нашриёти, 1976 йил, 17-бет); "Ўзбек тилида 29 та товуш (6 та унли, 23 та ундош) бор" (Х. Абдураҳмонов, Э. Шодмонов, "Ўзбек тили", Тошкент, "Ўқитувчи" нашриёти, 1982 йил, 3-бет); "В действующем узбекском алфавите 35 букв" (М. Усмонова, Э. Азларов, Ғ. Шарипов, "Ўзбек тили", Тошкент, "Ўқитувчи" нашриёти, 1991 йил, 3-бет) ва бошқалар...

Бир қарашда бу каби камчиликлар арзимаган нарсадек туюлса-да, ҳар ҳолда бир жиддий ўйлаб кўриладиган муҳим ҳодисадир.

Яна бир гап. Фақат ҳарфларнинг миқдоригина эмас, уларнинг атамасида ҳам ҳар хилликлар мавжуд — бирида фонема (ҳарф ўрнида), яна бирида товуш, бошқасида ҳарф, ҳатто баъзиларида белги (ҳарф ўрнида) атамалари ишлатилган. Буни ўқитувчиларку билишади, лекин уларнинг фарқига бормайдиган ўқувчи ёки талабалар ҳам борку!

Она тилимизнинг софлиги учун курашар эканмиз, аввало тилимиз юқоридагидек нуқсонлардан холи бўлиши керак. Давлат тилини равнақ топтириш учун энг аввало унинг ҳар томонлама мукаммал, пухта бўлишига эришувимиз лозим. Эътирозли ўринларга асло йўл қўймаслигимиз шарт. Шундагина она тилимизнинг кўркига кўрк қўшилади, тилимизнинг қадри ошади, деб ўйлаймиз.

Ҳусанбой ТОЖИМАТОВ.

ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШИ

Тошкентдаги "Миконд" заводида корхона касаба уюшмасининг ҳисобот-сайлов конференцияси бўлиб ўтди. Унда 275 вакил иштирок этди.

Ҳар беш йилда бўлиб ўтадиган бу конференциянинг кун тартибига 6 та масала қўйилганди.

1989 йилдан 1994 йилга қадар қилинган ишлар ҳақида корхона касаба уюшмасининг раиси Х. Маъруфхўжаев ҳисобот берди. Тафтиш ҳайъати иши ҳақида эса шу ҳайъат раиси М. Мухторова маъруза қилди.

Сўзга чиққанлар, жумладан 22-цех бошлиғи Р. Абдусаматов, 1-цех техника бўлимининг бошлиғи Х. Шарипов, 5-цех созловчиси Н. Зияев, корхона Ёшлар Иттифоқи ташкилотининг котиби М. Алибоева ва бошқалар ўз жамоаларидаги муаммолар ҳақида гапириб, янги сайланадиган касаба уюшмаси аъзоларидан ана шу муаммоларни бартараф этишларига умид билдиришди.

Конференцияда кўпчиликни қизиқтираётган транспорт масаласи, шунингдек корхонанинг "Сирдарё" дам олиш масканлари ҳақидаги саволларига атрофлича жавоб берилди. Конференцияда касаба уюшмасининг янги таркиби сайланди. Х. Маъруфхўжаев корхона касаба уюшмасининг раиси этиб, Б. Тўрабеков уюшма раиси ўринбосарлигига сайланишди.

Конференцияда шунингдек пойтахтимизда бўлиб ўтадиган ўн биринчи шаҳар машинасозлик саноати ходимлари касаба уюшмаларининг конференциясига ҳам вакиллар сайланди.

Нарзулла ҲАМРОЕВ.

Илмий анжуман арафасида

ҚАДИМИЙ, ИСТИҚБОЛИ ПОРЛОҚ

Эртага Тошкентда 1-Республика “Композицион материаллар ва уларнинг қўлланилиши” мавзусида илмий-техник анжуман очилади. Хўш, композицион материалларнинг ўзи нима ва бу борада изланишлар олиб бораётган олимлар баҳсини ташкил этишдан қандай мақсадлар кўзда тутилмоқда? Биз шулар ҳақида гапириб беришни анжуман ташкилий қўмитасининг аъзоси, Тошкент кимё-технология институти неорганик кимё кафедрасининг мудири, профессор Қудрат АҲМЕРОВдан илтимос қилдик.

— Кейинги йилларда композицион материаллар ҳақида кўп шов-шувлар кўтарилди. Уларнинг гўё ҳеч ким билмаган ажойиб хоссаларию хусусиятлари, кўпгина материалларни алмаштира олиши, турли об-ҳаво шароитларига чидамли ҳамда мустаҳкам эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Бундай материаллар дастлаб у ёки бу мамлакатда синтез қилиниб ўрганилгани, бу борада янги изланишлар олиб борилганлиги ҳақида гап борди. Аммо улардан минглаб йиллар илгари фойдаланган бизнинг бобокалонларимиз, қурувчиларимиз, меъморларимиз ва уларнинг беназир ишлари ҳақида ҳеч ким лом-мим демади. Ваҳоланки, композицион материаллардан турли хил қурилиш жиҳозлари, идишлар, асбоб-анжомлар ясашган. Бу ҳақда озроқ бўлсада иқтидорли олим, республика Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Мирҳожи Асқаров ўзининг илмий рисоласида баён этди, баъзи муаммоларни кўтариб чиқди. Республикамиз кимёгарлари орасида композицион материалларни ўрганиш ва улардан халқ хўжалигининг турли жабҳаларида янада кенгроқ фойдаланиш борасида ишловчи олимлар етишиб чиқди. Мана, ниҳоят қилинаётган илмий тадқиқотларнинг истиқболини аниқлаш ва муҳим йўналишларни белгилаб олиш учун республикамиз кимёгарлари ўз анжуманларига йиғилмоқдалар.

Бундан кўзланган асосий мақсад республикамизда янги хусусиятли материалларни яратиш, синтез қилиш ва амалиётга тадбиқ этишдир. Бу борадаги илмий изланишлар ўртоқлашилади ҳамда кучлар бирлаштирилиб, мавжуд муаммолар ҳал этилади. Анжуманда 250 нафарга яқин олимлар иштирок этишади. Улар орасида Россия, Қозоғистон, Тожикистон ва Ҳамдўстликдаги бошқа давлатлардан келган меҳмонлар ҳам бор. Ҳозиргача ташкилий қўмитага композицион материаллар ва уларни қўллаш бўйича 140 тага яқин маърузалар тақдим этилди.

Шуни таъкидлаш жоизки, “композит” сўзи лотинчадан олинган бўлиб, “ташкил этмоқ”, “тузмоқ” ёки “таркибий қисм” мазмунини англатади. Унинг асосида юқори молекулали бирикмалар, металлик, карбонлик, керамик материаллар бўлиб, толалар, арқон, қамиш, шох, кристалл, тупроқ ёки шу каби маҳсулотлардан ташкил топган материаллар мазкур ном билан аталади. Чийлампа: ёғоч, устун, сим, тўр ёки шу каби бошқа нарсалар билан мужассамланган пахса девор ҳам шулар сирасига киради. Турли сопол идишлар, керамик буюмлар, сомон қўшиб тайёрланган гувалалар, жун қўшиб тайёрланган тандирлар, ўчоқ ва бошқалардан ота-боболаримиз минглаб йиллар олдин фойдаланиб келишганини биламиз.

Эндиликда яратилган полимерлар, пластмасса, тўлдиргич ва боғловчилардан турли таркибларда хом ашё яратилиб, исталган хоссали композицион материаллар синтез қилинмоқда. Кўп матрицали композицион материаллар, гибридланган ёки мужассамланган маҳсулотлар турли соҳаларда қўл келмоқда. Буларда пишиқлик, мустаҳкамлик, агрессив муҳитларга чидамлилик, об-ҳаво ўзгаришларига бефарқлик каби хусусиятлар мужассамланганки, саноат корхоналари, халқ хўжалиги ва қолаверса маиший турмушимизнинг кенг йўналишлари буларга муҳтождир. Термореактив (иссиқликка чидамли) қотишмалар ва ёнмайдиган материаллар киритилган композитлар техника эҳтиёжлари учун аҳамият касб этмоқда. Карбон, шиша, арамид ва бор элементи асосидаги толали материаллар қўшилган хиллари айниқса аҳамиятли бўлмоқда. Металл бардош бера олмайдиган ерларда булардан фойдаланиш катта самаралар бераётгани маълум. Вольфрам ва молибден толалари билан армирланган, қийин эрийдиган маҳсулотлар мужассамлаштирилиб тайёрланган композитлар бебаҳо материаллар ҳисобланади. Улардан космик тадқиқотларда, электроника, ЭҲМлар тайёрлашда қўлланилади. Никель асосидаги турли толалар билан армирланган композитлар бир ярим минг даража атрофларидаги ҳароратларда ҳам хизмат қила олиши билан ажралиб туради.

Керамика асосидаги композитлардан автомобиль моторлари, кислота, ишқор ва шу каби бошқа агрессив маҳсулотларга чидамли материаллар олинди ҳамда амалда қўлланила бошлади. Карбид ва интерметаллардан композитлар тайёрлашда фойдаланиш ҳам улкан самара бермоқда. Кремний карбиди қўшилиб тайёрланган композитлар пишиқлиги, ёпишқоқлиги, мустаҳкамлиги ва бошқа ажойиб хоссалари билан ажраладики, улардан денгиз кемаларида, балиқ овловчиларга кийим тикишда, балиқ овлаш тўрлари ясашда қўлланилиш мумкинлиги исботланди.

Келажакда ипсимон кристаллар (“мўйловлар”) билан армирланган композитлар яратиш ва улардан фойдаланиш кўзда тутилмоқда. Бунда ўлкамизда мўл бўлган каолин тупроқларидан, оксидлардан, нитрид ва карбидлардан фойдаланиш мақбулдир. Булар конструкцион, антифрикцион, иссиқликни сақловчи, совуқ ўтказмайдиган материаллар сифатида йигирма биринчи аср материаллари бўлиб қолишига ишончимиз комил. Яратилаётган янги композицион материалларнинг айримлари икки минг даража ҳароратга ҳам бемалол чидаши амалда кўрсатилганлиги қизиқиш туғдиради.

Энг муҳими, бундай материалларнинг хом ашёлари Республикамиз захираларида мавжудлигини ҳисобга олганимизда, Ватанимиз келажакда янги композитлардан нафақат ўз эҳтиёжларимизни қондирамиз, балки уларни жаҳон бозорига олиб чиқишимизга ҳам имкон борлигини кўрамиз.

Бундай истиқболни олимларимиз, айниқса ишбилармон ёшларимиз ҳисобга олиб шу йўналишда илмий тадқиқотларга кенг йўл очишлари зарур бўлади. Вақти келганда яна бир-икки фикрни айтиб кетишни лозим топардик. Яратилган ва яратиладиган муҳим хоссали композитлардан нафақат кимё саноати ёки технологияси, балки машинасозлик, энергетика, металлургия, тиббиёт, геология, кон қидирув ишларида фойдаланишни ҳам ўйлаб кўришимиз зарур.

Саъдулла ШОДИЕВ ёзиб олди.

Ёрқин хотиралар

ЯПРОҚЛАР ЕР-ЛА СИРЛАШГАН КУНДА

Барча фасллар қатори кузнинг ҳам ўзгача тароватн бор. 1912 йилнинг 25 октябри... Шу куни хонадон эндигина дунёга келган чақалоқнинг йиғисидан ларзага келди. Ота-онаси унга яхши ниятлар билан Зайнаб дея исм қўйишди. Орадан йиллар ўтиб мовий кўзли шу дўмбоқ қизча саҳна санъатининг энг ёрқин юлдузига айланиши ҳали ҳеч кимнинг хаёлига ҳам келмасди...

Садриддин ака асли қозонлик. Фалакнинг гардиши дейдилар-ку, у киши Астрахандаги қанд заводида ишладилар. Кейинчалик завод Янгийўлга кўчирилади. Шу сабабли ҳам Садриддин ака оиласи билан Янгийўлга кўчиб келади. Бу ернинг табиати, об-ҳавоси, халқининг сўзлашиши, кийиниши Зайнабга жуда ёқиб қолди. Ўзи каби қизлардан анча дугоналар орттирди. Улар қўним топган жойни Қовунчи деб аташарди. Кейинчалик ўзбек аёлларининг туриш-турмушлари, гапириш оҳангларию ўзига хос хулқ-атворларини илғаб олган жажжи қиз уни томошабинларга намойиш этади. Болалик дамларида дастлаб отинойи қўлида, сўнг Қовунчидаги янги мактабда, юқори мактабларга тайёрлов синфларида таълим олган Зайнаб Тошкентга, хотин-қизлар Билим уйига йўл олади. У ерда ўқиб, салкам муаллим даражасига етган қиз дугонаси билан кунларнинг бирида Ҳамза театрига “Ҳалима” спектаклини кўриш учун киради. Бу даргоҳнинг ўзига хос сирли олами Зайнабни бутунлай ўзига мафтун этган эди.

Шу-шу Ҳамза театри унинг севимли даргоҳига айланди. Дарсдан бўш қолди дегунча театр томошаларига югуради. Вақти-вақти билан спектаклнинг оммавий саҳналарида қатнашиб юрган Зайнабнинг бўлакча интилиши ва иқтидорини Маннон Уйғур тезда пайқайди ва уни театр ижодий жамоаси сафига олади. Қисқа пайтда Марям Ёқубова, Карим Зокиров, Зайнаб Садриева ва бошқа истеъдод соҳиблари асосий театрга ўтказилади.

Зайнаб аянинг театрга кириб келишларининг қисқагина тафсилоти шундай.

Оғанинг “Зайнаб, ёдингда бўлсин, артистнинг кушандаси бир хиллик!” деган ўгитини ая бир лаҳза ҳам унутмади. “Муқанна”даги Гулобод, “Алишер Навоий”даги энага, “Жалолиддин”даги она, “Кечирилмас гуноҳ”даги Аҳмедова... Эҳ-ҳе, яна қанчадан-қанча томошабинларни ўзига ром қилган образларни яратган Зайнаб ая топширилган ҳар бир ролга ниҳоятда катта масъулият билан ёндошарди.

Аслида Зайнаб ая мени танимаганлар. Мен ая билан деярли бир ерда — Тошкент марказидаги 14-мавзеда яшаганмиз. Ая театрга борган ва қайтганларида, дўконларда учратиб қолганимизда салом берсак алик олиб “Яхшимисизлар, қизларим” дея мулойимгина жилмайиб ўтардилар.

— Аям — ҳаётдаги устозим ва онам жуда иродали инсон эдилар. У кишининг тушкунликка тушганларини бирон марта ҳам кўрмаганман, — дейди аянинг қизи — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Дилбар Исмоилова. — Нафақат менга, балки бутунлай бегоналарга ҳам меҳрибон маслаҳатчи эдилар. Ҳеч кимдан ёрдамларини аямасдилар. Дили хира бўлган кишининг дардини тинглай билардилар ва қўлларидан келганча ўша одамга ёрдам берардилар.

Андижонга бундан бир неча йиллар аввал театр жамоаси ижодий сафар уюштирди. Улар орасида Зайнаб ая ҳам бор эди. Сафар пайтида ая бетоб бўлиб қолдилар. Кечки пайт бир гуруҳ андижонлик меҳнаткашлар ая эшиги тагида бир соатдан ошиқ туриб қолдилар, Аяни кўрмасдан кетмаймиз, керак бўлса эрталабгача ҳам туриб чиқамиз дейишарди улар.

Дилбар опанинг узр айтиб, аянинг тоблари қочиб қолганларини такрор-такрор маълум қилишлари ҳам бефойда эди. Одамлар аяни фақатгина бир мартагина кўрамизу, дарҳол кетамиз, деб қатъий туриб олишди.

Иложсиз қолган Дилбар опа уларни аянинг ҳузурларига бошлади. Севимли актрисаларининг ҳақиқатан ҳам бетоб эканлигини кўрган одамлар тоза хижолат бўлишди. Ая хасталикларига қарамай ўринларидан турдиларда, аста қўлларини юзларига тортдилар. Шундан кейингина улар бирин-сирин тарқалишди. 1976 йили Ҳамза театрида Саид Аҳмаднинг “Келинлар қўзғолони” пьесаси саҳналаштирилди. Зайнаб ая Фармонбиби ролини ўйнади. Ушбу комедия ҳали-ҳануз ўзбек томошабинлари қалбида ўрнашиб қолган. Бирон бир спектакль йўққи, ая олқишларсиз; гулларсиз қайтган бўлсалар. Фармонбибининг ижро этилиши хусусида тўхтаб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Уни фақатгина Зайнаб ая дўндириб ўйнай олардилар. Образларнинг руҳий оламини очиб берибгина қолмай, балки уларнинг ташқи кўринишини ҳам бадиий шаклда акс эттира билганлар. Ҳар бирининг ички кечинмасини, ҳам ҳис-ҳаяжон, ҳам имо-ишоралар, ҳам ташқи ҳаракатлар воситасида гавдалантира олардилар.

Ая роль талашмасдилар, ўзларини олий даражадаги саҳна юлдузи деб ҳам ҳисобламасдилар. Гарчи бунга жуда-жуда лойиқ бўлсаларда!

“Армон” ҳамда “Суюнчи” кинофильмларидаги Зайнаб ая ижро этган роллардаги самимийлик киши кўнглида қандайдир шаффоф, илиқ туйғулар уйғотади. Уларга сохталик буткул бегона! Аяда бир вақтнинг ўзида чин инсонлик, меҳрибон оналик, ҳам улуғ актрисалик бир-бири билан уйғунлашиб кетганди. “Суюнчи” фильмидаги Анзират ролини аянинг ижро этишларини кимлардир истамади. Аммо фильм режиссёрининг озгина “ҳийласи” туфайли бу роль аяга тегди.

Мэлс Абзалов, кинорежиссёр:

— Зайнаб Садриевани ўзбек саҳнасининг юлдузи деб ҳисобласак янглишмаймиз. У киши менинг “Суюнчи”, “Армон” фильмларимда суратга тушганлар. “Суюнчи” фильми бир қанча давлатларда қўйилган. Шуни таъкидлаб ўтишим зарурки, АҚШнинг Чикаго шаҳрида чоп этиладиган нуфузли нашрлардан бири аянинг фильмдаги ижро маҳоратига тан бериб “Анзират ролини Зайнаб Садриева жуда маромига етказиб ўйнаган”, деб ёзган.

Баҳодир Йўлдошев, таниқли режиссёр:

— Зайнаб ая билан ишлаган режиссёрлар, актёрлар жуда бахтли одамлар. Улардан фақат санъат сирларини, касбга садоқатни ўрганиш мумкин...

Кузнинг хаёлчан маъюс кунлари... Дарахтларнинг заъфарон япроқлари ер билан битта... 1991 йилнинг октябрь ойи. Ая аҳволлари оғирлигига қарамасдан саҳнада Фармонбибини қойиллатардилар. 25 октябрь истеъдодли санъаткор касалхона тўшагида ҳам саҳнани ўйларди. Куз жуда маҳзун фасл-да. Бир зумда борлиқ қоронғулашиб, осмонни қора булутлар қоплаб олди... 31 октябрь. Ўзбек театр саҳнасининг порлоқ юлдузи, Ўзбекистон халқ артисти Зайнаб Садриева мангу сўниб қолганди...

Аслида йил фаслларининг ҳеч бири ёмон эмас. Тилларанг барглар ер юзини қоплаган пайтда Дилбар опа хонадонига бордим. Опа Зайнаб Садриеванинг овозлари ёзилган магнит тасмасини қўйдилар:

— Менинг азиз опа-сингилларим, ака-укаларим, юртдошларим! Инсоннинг ҳаётида ҳар қандай қийинчиликлар юз бериб туради, улардан ҳеч қўрқмаслик керак! Уларни доим енгинг. Фарзандларингизнинг ҳаётда ўз ўрнини топа олишига кўмак қилинг. Бир-бирларингизга меҳрибон бўлинг. Юртимизда ҳамиша тинчлик бўлсин! Барчангиз доимо соғ-саломат бўлинглар!..

Кузнинг мафтункор кечалари... Самода порлоқ бир юлдуз ялтираб турарди. Дилбар опанинг юрак яраларини янгилаб юбормадиммикан, деган хавотир ўтди кўнглимдан.

Назокат УСМОНОВА.

СУРАТДА: Зайнаб Садриева иштирок этган “Ой тутилган тун” спектаклидан кўриниш.

Турли касб эгалари

ҚУРИЛМАЛАР БИЛАН ТИЛЛАШИБ

Истиқлол туфайли жаҳонга юз тутаётган мустақил республикамизни мураккаб электрон ҳисоблаш машиналари — компьютерларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Бугунги кунда бундай қурилмалардан ижтимоий турмушимизнинг турли соҳаларида кенг фойдаланиляпти. Уларни бошқараётган, ишламай қолганда созлаб бераётган усталар ўзларининг шарафли касбларини эъзозлаб келишяпти.

Пойтахтимиздаги 2515-автожамланма ҳисоблаш марказининг бошлиғи Дилмурод Эшмуродов ҳам ана шундай касб эгаларидан биридир. У Тошкент Давлат техника дорилфунунини имтиёзли диплом билан тугаллагач ушбу билим даргоҳидаги радиоэлектрон воситаларни тузиш ва технологияси кафедрасида бир йилдан ортиқ меҳнат қилди. Олган назарий билимларини амалий жиҳатдан мустаҳкамлади. Кафедрадаги изланишлар мобайнида “Алгоритмик тиллар ва дастурлаш” ва “Микрожараёнлар ҳамда микро ЭҲМлар радиоэлектроника воситаларида” курслари бўйича иккита услубий кўрсатма яратди.

Айни пайтда Дилшод беш юз нафардан ортиқ ҳайдовчилар ва хизматчилар ишлаётган автокорхонада ҳисоблаш марказини бошқармоқда. Бу ерда “ИБМ” русумдаги 6 та электрон ҳисоблаш машиналари мавжуд. Ҳисоблаш бўлими ходимлари ушбу компьютерлар ёрдамида ишчилар маоши, омбордаги моддий бойликлар, мижозлар ва автожамланма ўртасидаги ҳисоб-китобларни юритадилар. Мураккаб жараёнларни бажараётган машиналар доимо соз бўлиши Дилшод ва оператор Шероз Ҳайдаровнинг зиммасига юкланган. Бундан ташқари, улар х димларга машиналар билан ишлашни ўргатишади.

— Биз шунингдек, ҳисоблаш техникасини назорат қилиб, компьютерларга ишлатиладиган дастурларни зарурат туғилганда янгилаб турамиз, — деди Дилшод Эшмуродов биз билан суҳбатда. — Масалан, битта мижоз бир кунда ўнта машина олади. Унга ҳисоб рақами ёзилиши керак. Бундан ташқари, машиналар неча соат ишлагани,қанча километрга юк ташигани ва автожамланмага келтирган даромади ҳисобга олиб борилади. Корхонамиз бир кунда 50-60 мижозга хизмат кўрсатишини эътиборга олсак, компьютерда бажариладиган юмушлар талайгина эканлигини билиб олиш қийин эмас. Илгари ҳар бир ҳисоб рақами учун алоҳида реестр тузилиб, тақдим этиларди. Мен ишни анча осонлаштириш мақсадида янги дастур ишлаб чиқдим. Эндиликда барча ҳисоб рақамлари битта реестрга ёзиладиган бўлди. Бу эса ҳисоблаш бўлими ходимларига анча енгиллик туғдирмоқда.

Техникага ҳавас қўйган Дилшод яқинда улуғ аллома Мирзо Улуғбек таваллудининг 600 йиллигига бағишланган истеъдодли ёшлар кўрик-танловида иштирок этди. Улуғбек жамғармаси томонидан ташкил этилган бу ўзига хос кўрикда техника соҳаси бўйича баҳслашган Дилшод III даражали диплом билан тақдирланишга муваффақ бўлди.

Ҳозир Дилшод Эшмуродов автожамланмада ҳайдовчилар тоифасига қараб ҳақ тўланишини ҳисоблаш учун зарур бўлган дастур устида ишламоқда.

Собир БОЗОРБОЕВ.

Сиз суратда кўриб турган ёш ишчи Нигора Абдураҳмонова шаҳримиздаги 2-нон корхонасида меҳнат қилади. У бу ерда ўз устозларидан сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш сирларини сидқидилдан ўрганиб бормоқда. Шунинг учун ҳам уни келтирилган вермишель тайёрлайдиган дастгоҳларда мустақил ишлашни тезда ўзлаштириб олди.

Козим Ўлмасов олган суратлар.

Санъат сеҳри

“ТЕМИР ХОТИН” ПХЕНЬЯНДА

● Яқинда Корея Халқ Демократик Республикасининг пойтахти Пхеньян шаҳрида ўтган IY халқаро Пхеньян кинофестивалида иштирок этган бир гуруҳ ўзбек киносанъаткорлари ўзлари билан қувончли хабар олиб келдилар. Олис юртда ўтган мазкур анжуманда таниқли кинорежиссёр Исамат Эргашевнинг Шароф Бошбеков сценарийси бўйича суратга олган “Темир хотин” фильми “Томошабинлар олқишига сазовор бўлганлиги ва ўзига хос услубдаги сценарий учун” деган махсус соврин билан тақдирланди. Шу муносабат билан мазкур анжуманда иштирок этган кинорежиссёр Исамат Эргашев билан учрашиб унга бир неча саволлар билан мурожаат этдик.

— Исамат ака, Пхеньян кинофестивалида аввал ҳам ўзбек кинематографчилари иштирок этишганми?

— Йўқ. Бу — илк бор қатнашишимиз. 26 сентябрдан 4 октябргача давом этган ушбу фестивалда собиқ Иттифоқ республикаларидан фақат бизгина иштирок этдик. Фестивалда куррамиздан 43 мамлакат вакиллари қатнашди. Бу ўринда Ҳиндистон, Хитой, Покистон, Япония, Саудия Арабистони, Туркия ва бошқа қатор мамлакатларни эътироф этиш мумкин.

— Фестивалдан олган таассуротларингиз билан ўртоқлашсангиз.

— Фестивалда “Темир хотин” фильми танловга қўйилган бўлса Жасур Исҳоқовнинг “Кетма” фильми танловдан ташқари намойиш этилди. Анжуман фильмлари бизларнинг Халқлар дўстлиги санъат саройига ўхшаб кетадиган “Киномарказ”да намойиш этилди. Ўн кун мобайнида ушбу бино ва меҳмонхона пештоқида ҳилпираб турган мустақил юртимизнинг байроғи бизга олам-олам завқ бағишлаб турди. “Темир хотин” фильмини биз ўзбек тилида Кореяга олиб боргандик. У намойиш залида тўғридан-тўғри ўзбек тилидан корейс тилига синхрон таржима қилиниб турди. Мазкур анжуманда мен билан биргаликда фильмимизнинг асосий роль ижрочиси, иқтидорли актрисамиз Дилором Эгамбердиева, Бухоро вилояти кинолаштириш ва киноижара бошқармасининг бошлиғи Малика Воҳидова ҳамда “Кетма” фильмининг бош режиссёри Жасур Исҳоқов иштирок этди. Унинг мазкур фестивалда ҳакамлар ҳайъати аъзоси сифатида иштирок этганлигини алоҳида эътироф этгим келади. Бу ҳам ўзбек киносанъатига бўлган алоҳида ҳурмат нишонасидир.

— Томошабинлар “Темир хотин”ни қандай қабул қилишди?

— Ҳамма гап шундаки, фильмимиз намойиш қилинадиган кун зал доим томошабинларга лиқ тўла бўлди. Корейс томошабинлари Дилором Эгамбердиевадан эсдалик учун дастхатлар олишди. Ўрни келганда шуни ҳам айтиб ўтишим керакки, фильмдаги юмор, унда кўтарилган ҳаётий муаммолар корейс халқи қалбига ҳам жуда яқин экан. Шунинг учун бўлса керак томошабинлар совринини бизга беришди.

— “Темир хотин” фильмига соврин берилганлигини эшитганда сизни қандай ҳиссиёт қамраб олди?

— Фестиваль ёпилиши маросимига кириб борганимизда мени алоҳида бошқа жойга ўтказишди. Шунда фильмимизга оддийгина бирор нарса берса керак деб ўйладим. Лекин фестивалнинг асосий совринларидан бирини беришади деган фикрни хаёлимга ҳам келтирмаган эдим. Кези келганда шуни ҳам таъкидлаб ўтишим керакки, олис юртдаги ўзбек киносининг ютуғи нафақат биз ижодкорларга, балки, барча ўзбек кинематографчиларига берилган юксак баҳо деб биламан. Шу билан бир қаторда имкониятдан фойдаланиб бизнинг мазкур фестивалда қатнашишимизга барча шароитларни яратиб берган Корея Халқ Демократик Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонасига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Давлат кинокомпаниясига ўз миннатдорчилигимни изҳор қилгим келади.

Суҳбатдош Эргаш ИСМАТУЛЛАЕВ.

Фидойи муаллимларимиз

УСТОЗ ДЕЯ ЭЪЗОЗЛАШАДИ

Мактабда ташкил этилаётган собиқ синфдошлар учрашуви чоғида Ўлмас ака албатта ҳаяжонга тушади. Чунки билим даргоҳига келиб дийдорлашаётганларнинг кўпчилиги унинг ўқувчилари. Бир пайтлар уларга таълим-тарбия берган. Эндиликда ҳаётдан ўз ўринларини топган шогирдлар Ўлмас ака билан ҳол-аҳвол сўрашар эканлар, уни устоз дея эъзозлашади. Бундан ушбу билим даргоҳида 40 йилдан ортиқ фидойилик кўрсатиб, меҳнат қилиб келаётган муаллимнинг кўнгли тоғдек кўтарилади.

Ўлмас ака Юнусов дастлаб пойтахтимиздаги 22-ўрта мактабга бошланғич синф ўқитувчиси бўлиб ишга келди.Айни пайтда эса бош илмий бўлим мудири вазифасини сидқидилдан бажариб келяпти. Ўтган давр мобайнида у катта жамоага бошчилик қилиш билан бирга моҳир муаллим, тарбиячи, ташкилотчи сифатида ҳам танилди.

Ўлмас ака илмий бўлим мудири бўлиб иш бошлаган кунданоқ ўқувчилар ва ўқитувчилар жамоасининг шаклланиши, ўқув-тарбия ишлари тўғри йўлга қўйилишига астойдил ҳаракат қиляпти. У айниқса ёш мутахассислар, ҳали иш тажрибасига эга бўлмаган ўқитувчилар билан кўп ишлайди. Уларнинг дарсларини кузатади, малакали мураббийларга бириктиради, ўз тажрибаси билан ўртоқлашади, дарсларини таҳлил қилиб, йўл-йўриқлар кўрсатади. Унинг бошчилигида мактабда ёш мутахассисларга ёрдам бериш мақсадида “Услубий хона” ташкил этилган. Ўлмас ака “Ота-оналар университети”га ҳам раҳбарлик қилиб келяпти. Тарбияси оғир бўлган ўқувчилар билан муттасил иш олиб боради.

Билим даргоҳи ҳозирда олий ўқув юртлари билан узвий алоқа ўрнатган. Ўлмас ака Тошкент Давлат университети, Тошкент Давлат муаллимлар тайёрлаш институти, шунингдек педагогика билим юртларидан география, математика, араб тили, меҳнат, бошланғич синф мутахассислиги бўйича келаётган талабаларга ҳам ўзининг қимматли маслаҳатларини бериб, уларнинг шаклланишига муносиб ҳисса қўшаяпти.

— Ҳаётимда эришган барча ютуқларда устозим,халқ ўқитувчиси Ҳокимжон ака Ҳошимовнинг ҳиссаси ниҳоятда каттадир, — деди Ўлмас ака биз билан суҳбатда. —У киши муаллимлар кенгаши йиғилишлари, услубий кенгашларга тайёргарлик кўриш, мактаб ҳужжатларини юритиш,ўқувчилар билан яккама-якка ишлаш ва бошқа масалаларда менга яқиндан ёрдам бердилар. Айни пайтда мактабимизда 1,3-гимназия синфлари, 5-синфларда араб тили, математика, табиат фанлари чуқур ўргатилмоқда. 200 нафарга яқин муаллимларимиз таълим-тарбия бериб келишяпти. Мана шундай аҳил жамоада меҳнат қилаётганимдан фахрланаман.

Ўлмас ака чуқур билими, бой иш тажрибаси, меҳнатсеварлиги, камтарлиги билан кўпчилик ўртасида ҳурмат қозониб келмоқда. У Халқ таълими аълочиси нишони ва республика Халқ таълими вазирлиги, Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармасининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланган.

Шавкат САЪДИЕВ.

СУРАТДА: моҳир муаллим Ўлмас ака Юнусов.

02: ХАБАРЛАР ҲОДИСАЛАР

ҲУДУД ВАКИЛЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

— Аҳоли тинчлигини сақлашда ҳудуд вакилларининг хизмати катта,— дейди Тошкент шаҳар ИИББси жиноятчиликнинг олдини олиш бошқармаси бошлиғи, милиция подполковниги Муҳаммаджон Деҳқонов.— Улар доимо халқ ичида бўлишади. Бизда асосан ўз ишини севиб, унга бор билими, маҳоратини бахшида этадиганлар ишлайди. Шунинг учун ҳам Тошкент шаҳрида аҳоли тинч-осойишта. Яқинда ҳудуд вакилларининг кенгашини ўтказдик. Кенгаш қатнашчилари ишдаги ютуқлар ва кўндаланг турган муаммолар хусусида гаплашиб олишди.

Семинар-кенгашда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирининг ўринбосари, милиция полковниги Б. Парпиев, ИИВ жиноятчиликнинг олдини олиш бошқармаси бошлиғи ўринбосари, милиция майори И. Мамадалиев, Тошкент шаҳар ИИББ бошлиғи ўринбосари, милиция подполковниги С. Расуловлар қатнашиб, сўзга чиқишди.

Семинар қатнашчилари Мирзо Улуғбек, Юнусобод туманларида бўлиб, ҳудуд вакилларининг иш тажрибалари билан танишишди.

Мурод ХУДОЙШУКУРОВ.

Осойишталикни сақлаш — муқаддас бурч

ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ ПОСБОНЛИГИДА

Кейинги вақтда шаҳримиздаги ижтимоий вазият янада барқарорлашиб, жиноятчилик ҳоллари кескин камайди. Буни халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг XV сессиясида юртбошимиз Ислом Каримов ҳам алоҳида таъкидлаб пойтахт милицияси фаолиятига ижобий баҳо бергандилар. Албатта, бу ютуқлар ортида осойишталик посбонларининг кундузлари сергагу тунлари бедор фаолиятлари, лозим кўрганда ҳаётларини гаровга қўйиб бўлсада, жиноятчиликнинг илдизига болта уришдек жонкуярликлари ётибди. Бизнинг Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг бошлиғи, ички хизмат генерал-майори Эркин Норсодиқович НОРГИТОВ билан суҳбатимиз ҳам шаҳримизда жиноятчиликнинг пайини қирқишга кўмак бераётган омиллар хусусида бўлди.

— Ҳозир Тошкент шаҳрида жиноятчиликнинг сезиларли даражада камайганлигининг гувоҳи бўлмоқдамиз. Бунинг асосий сабаби нимада?

— Пойтахт Кенгашининг сессияси ва Фарғонадаги учрашувлар чоғида Республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг фаолиятимизга берган ижобий баҳоларидан яна ҳам руҳланиб ишламоқдамиз, десам ўринли бўлади.

Тўғри, кейинги вақтларда шаҳримизда жиноятчиликни жиловлаш йўлида маълум ишлар қилинди. Натижада жиноят-қидирув соҳасидаги оғир жиноятлар 2,5 фоизга камайди, машина ўғирлаш, оғир тан жароҳати етказиш каби жиноятлар бирмунча пасайди, уларнинг очилиш даражаси ошяпти. Албатта, бундай натижаларга эришишимизда республикамиз раҳбарияти, Ички ишлар вазирлиги, шаҳар ҳокимлиги томонидан ажратилаётган замонавий техника, алоқа воситалари, ходимларимизнинг фаолият кўрсатишлари учун яратилаётган шарт-шароитлар, маҳалла ва мавзеларда милицияни халққа яқинлаштириш мақсадида очилаётган янги кичик милиция бўлимлари муҳим ўрин тутмоқда. Чунки бундай яқинлик жиноятларнинг олдини олиш ва уларни ўз вақтида очиш ишида катта ёрдам беряпти. Ҳозир олдимизда турган асосий вазифа фуқароларимиз ва меҳмонларимизнинг тинч яшашларини таъминлаш учун шахсий таркибнинг жанговар ва касб маҳоратини ошириш, тартиб-интизомни кучайтиришдир.

— Пойтахт осойишталик посбонларининг маҳоратларини ўстириш, касб малакаларини ошириш мақсадида қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ҳозирги кунда ходимларимизнинг 50 фоизини ёшлар ташкил қилишади. Уларнинг жанговар тайёргарликларини ўстириш, маҳоратларини ошириш учун алоҳида режа тузяпмиз. Тўғри, пойтахт Ички ишлар бош бошқармасининг жисмоний тайёргарлик маркази бор, бироқ бу етарли эмас. Келгусида ҳар бир туман ички ишлар бошқарма ва бўлимлари қошида ҳам шундай марказларни очиш ниятимиз бор. Шунингдек, шаҳар патруль-пост хизматининг иш шароитларини яхшилаш чораларини кўряпмиз. Ҳозир Тошкент шаҳар ИИББси қошидаги бошланғич тайёрлов милиция мактаби бўлғуси тартиб посбонларини қабул қилишга мўлжалланган. Келгусида зарур барча шарт-шароитларни яратиб, мактабни кенгайтириб сабоқ олувчилар сонини янада оширмоқ чимиз. Бундан ташқари оддий милиция ходимидан тортиб бошқарма бошлиғигача бўлган доирада барча шахсий таркиб иштирокида ҳафтасига бир марта маърифат соатларини ўтказиш ҳам жуда қўл келмоқда. Унда мамлакатимизнинг бой тарихи, маънавий қадриятларимиз, юртга, халққа садоқат ғоялари тартиб посбонлари онгига сингдирилади, улар ватанпарварлик руҳида тарбияланади.

— Маълумки, шу йил Франция полицияси вакиллари шаҳримизга ташриф буюриб, ўз тажрибалари билан ўртоқлашишди. Бошқа хорижий давлатлар, МДҲ республикалари билан ҳамкорлик қилиш ишлари ҳам йўлга қўйилганми?

— Бу борадаги энг қувончли воқеа сифатида республикамизнинг халқаро "Интерпол" ташкилотига аъзо бўлганлигини таъкидлаб ўтиш жоиздир. Бундан ташқари барча МДҲ республикалари билан ҳамкорликда ишлаш тўғрисида келишувлар бор. Биз ҳозир бу йўналишдаги ишларни изчил давом эттиряпмиз.

— Таассуфки, ҳаётимизга уюшган жиноятчиликдек мараз иллат кириб келди. Уларга қарши кураш қандай ташкил қилинган?

— Уюшган жиноятчиликка қарши кураш милиция олдида турган энг муҳим вазифалардандир. Шу сабабдан бу ишга энг моҳир, тажрибали ходимларимизни жалб этганмиз. Чунончи, 1994 йилнинг ўтган 10 ойи мобайнида пойтахт милицияси томонидан 625 жиноий гуруҳ фош этилиб, уларнинг фаолиятига барҳам берилди. Мазкур жиноий гуруҳларнинг 1434 аъзоси ҳибсга олиниб, қилмишларига яраша жазоларини олдилар. Уларга тегишли бўлган 22 та ўқотар қурол, 150 килограммдан ортиқ гиёванд моддалар, жиноий ҳаракатларда фойдаланилган 21 та машина мусодара этилди. Масалан, яқинда Чилонзор туманида Тошкент шаҳар ИИББ жиноят-қидирув бошқармаси томонидан икки нафар шаҳримиз фуқароси қўлга олинди. Улар МДҲ республикаларидан Тошкентга пуллаш учун гиёвандлик моддаларини мунтазам равишда олиб келишган ҳамда қурол-яроғ билан савдо қилишни йўлга қўйиш ҳаракатида эканлар.

Ушбу жиноятчилардан катта миқдорда гиёвандлик моддалар, жанговар граната ва бошқа қуроллар тортиб олинди.

— Эркин Норсодиқович, пойтахт милициясини янги техник воситалар, замонавий асбоб-анжомлар билан таъминлаш масалаларига ҳам катта эътибор қаратилаётганини айтдингиз. Иложи бўлса шу ҳақда бир-иккита далил келтирсангиз.

— Дарҳақиқат, бу борада кўрсатилаётган салмоқли ёрдамдан жуда мамнунмиз. Жумладан, 1993 йилда республика ИИВ томонидан жами 136 та автомашина ажратилган бўлса, 1994 йили 30 та "Хонда" мотоцикли, 15 та "Опель", 5 та "Жип", 50 та "Доган" автомашиналарини олдик. Бу ишга пойтахт ҳокимлиги ҳам ўз ҳиссасини қўшмоқда. Шунингдек, ўтган йили бир неча юзта Японияда ишлаб чиқарилган рациялар ҳам олдик. Ҳозир катта миқдордаги компьютерлар харид қилиш масаласи ҳал этилмоқда. Зеро, замонавий техника ва алоқа воситалари муваффақиятлар гаровидир.

— Эл-юрт осойишталигини таъминлашда "Тун", "Ҳашар", "Тозалаш", "Комплекс" каби тадбирларнинг роли катта бўлмоқда. Ҳозир ҳам шу каби янги тадбирлар тадбиқ этиляптими?

— Албатта, янги тадбирларни жорий этишни ҳаётнинг ўзи тақозо қилади. У хонадонлардаги ўғирликларга барҳам беришга қаратилган ва дастлабки натижалари ёмон эмас. Кейинги вақтларда дайдиларнинг кўпайиб кетаётганлигини ҳисобга олиб "Тўсиқ" тадбирини ўтказяпмиз. Ва бир кунда 76 та дайдилар ушланиб келган жойларига жўнатиб юборилди. Чунки, дайдилар кўпайган сари жиноятчилик ҳам ошиб боради. Фирибгарларга ҳам қарши кескин кураш олиб боряпмиз. Мақсадимиз, шаҳримизда ўғрилигу бошқа турли хил жиноятлар бўлмасин, тинчлик-тотувлик ҳукм сурсин, фуқароларимиз кундузи ва тунда ҳам хоҳлаган жойларида бехавотир юрсинлар. Ана ўшандагина кўзланган мақсадларимизга эришган бўламиз.

Суҳбатни Дилшод ИСРОИЛОВ ёзиб олди.

Республика юридик жамоатчилигининг орзуси амалга ошди. Ўқув юртлари тизимини такомиллаштириш, республика Ички ишлар вазирлиги органлари ва бўлинмалари учун юқори малакали ходимлар тайёрлашнинг мажмуавий тизимини ташкил этиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 2 сентябрдаги қарорига асосан олий ва ўрта махсус милиция мактаблари негизида Ички ишлар органлари мутахассисларини тайёрлаш ва бошлиқлар таркиби ходимларининг малакасини ошириш бўйича Ўзбекистон Республикаси ИИВнинг Академияси ташкил этилди.

Академия Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар органларининг раҳбар кадрларини тайёрловчи, қайта тайёрловчи ва уларнинг малакасини оширувчи, ҳуқуқшунослик мутахассислиги бўйича олий ва ўрта юридик маълумотли ички ишлар органларининг бошлиқлар таркибини тайёрловчи, Ўзбекистон Республикаси ИИВнинг ўқув юртлари учун илмий, илмий-педагогик кадрларни етиштириб берувчи ҳамда уларнинг малакасини оширувчи ўқув маскани ҳисобланади. Шунингдек, тузилган шартномаларга асосан ИИВ Академияси Мустақил Давлатлар

Диққат, янгилик!

АКАДЕМИЯ ФАОЛИЯТ БОШЛАДИ

Ҳамдўстлигидаги республикаларнинг ва хорижий мамлакатларнинг ички ишлар идоралари учун мутахассислар ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлайди. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг солиқ органлари ва божхона хизмати учун суриштирувчилар ва оператив ходимлар тайёрлаш ва қайта тайёрлашни амалга оширади.

Шуни таъкидлаш кераккки, Академияда мутахассисларни тайёрлаш танлов асосида икки босқичда олиб борилади. Биринчи босқичда ўқув муддати икки йил бўлиб, бунда курсантлар юридик, сиёсатшунослик, фалсафий, иқтисодий, руҳий-педагогик, махсус ва ҳарбий хизматга оид билимларнинг асосларини ўрганадилар. Ўқиш тугаб, давлат имтиҳонлари топширилгандан кейин уларга ўрта малакали юрист дипломи, белгиланган шаклда кўкрак нишони топширилади ва "Милиция кичик лейтенанти" ёки "Ички хизмат кичик лейтенанти" махсус унвони берилади.

Иккинчи икки йиллик босқичга энг қобилиятли ва юқори даражада тайёрланган, тингловчи мақомини олган зобитлар қабул қилинади ва ўқишни давом эттиради. Уларга ўқув муддати тугаб, давлат имтиҳонларини топширгач, олий малакали юрист дипломи, белгиланган шаклда кўкрак нишони топширилади. Навбатдаги махсус унвон "Милиция лейтенанти" ёки "Ички хизмат лейтенанти" уларга Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар органларида хизматни ўташ низомига асосан берилади.

ИИВ Академиясининг тузилиши аввалги ИИВ Олий мактабиникига нисбатан анча кенгайган. Сиртқи таълим ва малака ошириш факультетлари билан бирга иккита янги: кундузги ўқув-саф таълими факультетлари ташкил қилинган.

ИИВ Академиясида 14 нафар фан докторлари, 60 нафар фан номзодлари ишлаб турибди. Ўзбекистон Республикаси ИИВ Академиясининг қўмондонлик, профессор-ўқитувчилар таркиби олдига қўйилган вазифаларни шараф билан бажаришларига шак-шубҳа йўқ.

Расул ҲОШИМОВ,
истеъфодаги ички хизмат полковниги,
юридик фанлари номзоди.

Шеърий лаҳзалар

МАРД ЎҒЛОН

Юрт ишида баҳодир,
Сергак аввалу охир,
Забони сўзга моҳир
Милициям — мард ўғлон!

Назоратда туну кун
Хизмат бурчида бутун.
Жон фидо халқим учун
Милициям — бўл омон!

Сергак бўлмоқ аҳдидир,
Жасур турмоқ шаҳдидир.
Юрт тинчлиги — бахтидир
Милициям — чин посбон!

ФАХРИЯ

Қалбим тўла ифтихор
Уч баҳор кўрган диёр,
Ҳамиша бўл бахтиёр
Ўзбекистон онажон!

Сенинг жигарбандингман,
Шод бўлсанг, мен ҳам шодман.
Хизматга шай, чин мардман,
Ўзбекистон — онажон!

Қуёш бўлди истиқлол,
Дўстларинг тилида бол,
Меҳмонлар ҳайратда лол!
Ўзбекистон — онажон!

Абдурашид ШОДИЕВ,

ички хизмат подполковниги.

ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

• 24 октябрь куни Мирзо Улуғбек тумани ички ишлар бошқармаси ходимлари Ломоносов 1-тор кўчасидаги уйларнинг бирида яшовчи М. Н. нинг уйига ўғирликка тушиб хонадондан "Маяк" магнитофони ва бошқа буюмларни ўғирлашга уринган, ҳеч қаерда ишламайдиган Б. Р.ни қўлга туширишди.

• Ҳеч қаерда ишламайдиган, талончилик билан шуғулланиб юрган Д. И. ни Юнусобод тумани ички ишлар бошқармаси ходимлари қўлга туширишди. У Урицкий кўчасида истиқомат қилувчи С. Е. ва Муртазоев кўчасида яшовчи Т. Ш. ларнинг қулоқларидаги тилла тақинчоқларини юлиб олиб қочиб кетганлиги маълум бўлди.

• Шу куни "Олой" бозорида Жуковский кўчасида яшовчи Н. Ч.нинг бўйнидаги тилла туморини ўғирлашга уринган Ж. Э. ҳам қўлга тушди.

• 25 октябрь куни Марказий универсал дўконида туфли ва камзулни ўғирлашга уринган Қозоғистоннинг Гуреев вилоятилик П. Н. ва Бухоро вилоятилик А. В.ларни Миробод тумани ички ишлар бошқармаси ходимлари ўғирлик устида ушлашди.

• Яккасарой тумани ички ишлар бўлими ходимлари ўтказган чора-тадбирлар натижасида "Тошкент тўқимачилик комбинати" ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси Б. Ж. эрталаб соат 6 да 67 метр газламани ўғирлаб чиқмоқчи бўлганда ушланди.

• 27 октябрь куни Яланғоч даҳасидаги уйларнинг бирида икки нафақахўр, бирга спиртли ичимлик ичиб унинг охирини жанжалга айлантиришди. Оқибатда бирининг кўксига иккинчиси пичоқ уради. Пичоқ жабрланувчининг юрагига санчилгани учун у ўша заҳотиёқ жон берди.

• Шу куни Собир Раҳимов туманидаги уйлардан бирига бостириб кирган ва уй эгасининг гилам, турли буюмлари ва биллур идишларини олиб чиқиб кетган В. В. қўлга олинди.

• 28 октябрь куни соат 5 дан 50 дақиқа ўтганда номаълум киши девордан ошиб Белорус кўчасидаги уйларнинг бирига кириб уй эгасини пичоқ билан қўрқитиб пул ва сейф калитини талаб қилади. Кўрилган чора-тадбирлар натижасида Навоий шаҳридан келган босқинчи ушланди.

• 30 октябрь куни "ТТЗ" даҳасида яшовчи хорижий фуқаронинг яшаш жойига бостириб кириб унинг магнитофони ва 42 АҚШ долларини тортиб олган, ҳеч қаерда ишламайдиган С. Н. ва П. Н. лар қўлга олинди.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг матбуот хизмати.

Суратли лавҳа

ЗАМОН ТАЛАБЛАРИ БЎЙИЧА

Қачонки, милиция ходимлари мард, жасур, жисмоний ва руҳий тайёргарлиги кучли, юксак онг эгаси бўлса иш натижалари ҳам ижобий томондан юз кўрсатади. Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси шахсий таркибининг охирги пайтда изчил ва самарали фаолият кўрсатаётгани ҳам маълум жиҳатдан мазкур бошқарма бошланғич тайёрлов милиция мактабининг замон талаблари асосида ўз ишини қайтадан кўриб чиқиб, янгича усулларда тартиб посбонларини тайёрлаётганига ҳам боғлиқдир.

Биз бошланғич тайёрлов милиция мактаби фаолияти билан яқиндан танишиш мақсадида у ерга борганимизда спорт залидаги қизғин машғулотларнинг устидан чиқдик. Залда милиция майори, самбо бўйича спорт усталигига номзод Норбек Ёдгоров ҳамда милиция майори Абдураҳмон Қундузовлар янги қабул қилинган тингловчиларни ўзини-ўзи ҳимоя қилиш кураши (самбо) усулларига ўргатишаётган экан. Болалар залда катта қизиқиш билан ўзлари учун янги бўлган спорт тури сирларини ўрганишаётгани яққол кўзга ташланиб турарди.

— Ҳужум қилувчининг қўлини мана бу тарзда қайириш керак, Ботиржон,— дейди тажрибали кураш устаси Норбек ака.— Ушбу машқни яна бир неча бор такрорласак уни пухта ўзлаштириб оласизлар.

Биз сабрсизлик билан ўз галини кутиб турган Фарҳод Деҳқоновни суҳбатга тортдик.

— Спортга ёшлигимдан ошноман,— дейди Фарҳод. — Илгари тош кўтариш, оғир атлетика билан шуғулланганим учун курашнинг самбо турини ҳам ўрганишга астойдил бел боғладим. Шу сабабдан ҳар гал жисмоний тайёргарлик машқларини орзиқиб кутаман. Самбо сирларини аста-секин эгаллаб бориш натижасида менда ўз кучимга ишонч, танлаган касбимга масъулият ҳисси ортиб бормоқда. Шу кунгача рақибни елкадан ошириб отиш, жиноятчиларни қуролсизлантириш усулларини ўргандик.

— Мактабимизда махсус тайёргарликдан кейин жисмоний тайёргарлик машғулотига бежиз энг катта эътибор қаратилмайди,— дейди ҳамроҳимиз, бошланғич тайёрлов милиция мактаби бошлиғининг ўринбосари, милиция подполковниги Асат ака Зайнутдинов.— Зеро, бу икки соҳа бир-бири билан узвий равишда боғланиб кетган ва уларни яхшилаб сингдирган ҳар бир милиция ходими ўз касбининг устаси ҳисобланади. Умуман, 1993 йил 4 декабрдан саралаш амалиётига ўтдигу ишимизни бутунлай янгичасига ташкил этдик. Биринчидан, ўқитувчиларимиз VII асрдан бошлаб то бугунги кунимизгача акс этган Ўзбекистон тарихидан тест саволларини тайёрлашди. Бу синов гуруҳи тингловчиларининг ҳар томонлама билим, қизиқиш ва сиёсий онгларини аниқлашда муҳим омил бўлмоқда. Саволларни республикамиз ривожига қараб муттасил ўзгартириб боряпмиз. Шунингдек, диктантларимиз матни ҳам миллий тарихимиз, бадиий адабиётимиз намуналарини ўзига қамраб олган. Бундан ташқари бўлғуси милиция ходимларининг жисмоний тайёргарлиги қаттиқ синовдан ўтказилади. Бошқача қилиб айтганда, номзодлар орасидан энг сараларини, муносибларини танлаб оляпмиз ва келгусида бу ўз мевасини бермоқда.

Дарҳақиқат, мактабда саралаб олиш усули орқали тажрибавий взводлар ташкил қилингандан бери ўқув даргоҳини шу усулда бир неча юз йигит битириб чиққан бўлса улар орасидан машғулотлар даврида бирорта ҳам интизом бузувчи ёки мактабдан четлатилганлар бўлмади. Шуни ҳам таъкидлаб ўтиш ўринлики, бошланғич тайёрлов милиция мактабида дарслар компьютер синфлари, билимни текшириш техник воситалари, ички ишлар идораларида қўлланиладиган барча техник воситалар ёрдамида ўтилади. Турли хил тренажёрлар, электрон отиш қуроллари, киноаппаратуралар ўқувчилар хизматида. Тингловчиларга жамоат тартибини сақлаш усулидан Баҳодир Қаюмов, милиция идораларида ишлатиладиган техник воситаларда Нуъмон Саидкаримов ва руҳий тайёргарлик бўйича Маргарита Шегурова каби тажрибали муаллимлар сабоқ беришади.

Тингловчилар ўқишдан бўш пайтларида самбо, каратэ бўйича очилган спорт шўъбаларида ўз жисмоний ва жанговор маҳоратларини оширишади. Мазкур яратилган барча шароитлар эса келгусидаги муваффақиятларнинг муҳим омилидир.

Дилмурод ИСМОИЛОВ.

СУРАТЛАРДА: компьютер синфидаги сабоқ пайти; спорт залида самбо бўйича тайёргарлик тингловчиларнинг севимли машғулоти ҳисобланади.

Козим Ўлмасов олган суратлар.

Бош муҳаррир

Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

"РЕЙХАН БРАЗЕРС" ФИРМАСИ (Покистон)

ПОКИСТОН ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИНИНГ САВДО КЎРГАЗМАСИНИ ЎТКАЗАДИ
КЎРГАЗМА 9 НОЯБРДАН 18 НОЯБРГАЧА
ҳар куни соат 9 дан 18 га қадар ўтказилади.
СИЗЛАРНИНГ ТАШРИФИНГИЗ УЧУН МИННАТДОРМИЗ!

Манзилимиз: Пушкин кўчаси, 17-уй ("Болалар дунёси" дўкони қаршисидаги бино).

Тошкент "ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ" ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси СИЗНИ ОБРЎЛИ ВА ЮҚОРИ МАОШЛИ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

БИРЛАШМА МАРКАЗИЙ ОСИЁ МИНТАҚАСИДА ЭНГ ЙИРИК ВА БАРҚАРОР САНОАТ МАРКАЗЛАРИДАН БИРИ ҲИСОБЛАНАДИ. БУ ЕРДА СИЗ УЧУН БАРЧА ҚУЛАЙЛИКЛАР МАВЖУД.

Бирлашма ишлаб чиқаришларида меҳнат қилаётганларнинг ойлик маошлари 650-750 сўмни ташкил этади.

БАШАРТИ МУТАХАССИСЛИГИНГИЗ БЎЛМАСА ҲЕЧ ТАШВИШ ТОРТМАНГ.

Бирлашма қошида ташкил этилган ҳунар-техника билим юрти 6 ой мобайнида Сизни малакали мутахассис даражасида ўзингиз танлаган ихтисослик бўйича ўргатади.

Бизнинг филиалларимиз ПАРКЕНТ, АКМАЛ ИКРОМОВ (Фарҳод кўчаси 31-уй), СОБИР РАҲИМОВ ("Қорақамиш" даҳаси, 1 ва 4 мавзелар, Наби Ҳасанов кўчаси, 19) туманларида жойлашган.

Бирлашманинг барча ишлаб чиқаришларида замонавий ошхоналар, маданий-маиший комплекслар, сартарошхоналар, косметика салонлари бор.

Корхона ҳудудида озиқ-овқат ва сабзавот савдо дўконлари мавжуд.

Сизни даволаш санаторийси, "ТЎҚИМАЧИ" ўйингоҳи, маданият саройи, дам олиш учун Тошкент денгизидаги дам олиш зонаси кутмоқда.

Агар Сиз бизнинг корхонамизда ишлашни истасангиз — ТИГИБ "ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ" кадрлар бўлимига мурожаат қилинг.
БИЗ СИЗНИ КУТАМИЗ!

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Қушбеги кўчаси, 6-уй.

Қуйидаги транспортлар билан боришингиз мумкин: автобуслар — 33, 34, 45, 182, 69. Троллейбуслар — 2, 6, 13, 16. Трамвайлар — 7, 9, 24, 28. "Тўқимачилик комбинати" бекати.

Телефонлар: 53-97-09, 53-97-05.

ТУРКИЯНИНГ ҚУРИЛИШ ФИРМАСИ МАЛАКАЛИ ИНГЛИЗ ТИЛИ ТАРЖИМОНЛАРИ (қурилиш техникаси терминларини яхши биладиган)ни ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Шунингдек, электр-газ пайвандчилар, экскаваторчилар, "МАЗ", "КаМАЗ" авточилангарлари, минорали кран машинистлари, тракторчилар, компрессор оператори, "МАЗ", "КаМАЗ" ҳайдовчилари, юк ортувчи машина ҳайдовчиси, автоэлектрчи, токарлар, ёрдамчи ишчилар, дурадгорлар

КЕРАК

Мурожаат учун телефонлар: 34-53-92, 34-55-80, 35-83-34.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Амир Темур кўчаси, 107, илгариги Халқ хўжалик ютуқлари кўргазмаси ҳудудида, "Айсель" фирмаси.

Тошкент шаҳар телефон тармоғи абонентлари диққатига!

Алоқа кабели қайта ётқизилиши муносабати билан М.Горький кўчасидаги 49,50,51-уйларида, Ипак йўли кўчаларида, 60,148,150,152,154,160.

67-68-АТС АБОНЕНТЛАРИДА 14 ноябргача

телефон алоқаси бўлмайди

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

"Тошкент оқшоми" газетасига малакали матн кўчирувчи керак. Матбуотчилар кўчаси, 32-уй, 226-хонага мурожаат қилинг. Телефон — 33-57-02."

ХУСУСИЙ ЭЪЛОН

"Марказ—13"даги 9 қаватли уйнинг 1-қаватидаги 4 хонали кв-ра шошилинч сотилади. **Т. 41-02-07.**

"Тошкитоб" савдо ташкилоти меҳнат жамоаси кекса ходим, меҳнат фахрийси

Мухтор УСМОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.